

ЗАКОН О ВОДАМА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређења

Члан 1.

Овим законом уређује се правни статус вода, интегрално управљање водама, управљање водним објектима и водним земљиштем, извори и начин финансирања водне делатности, надзор над спровођењем овог закона, као и друга питања значајна за управљање водама.

Примена Закона

Члан 2.

Одредбе овог закона односе се на све површинске и подземне воде на територији Републике Србије, укључујући термалне и минералне воде, осим подземних вода из којих се могу добити корисне минералне сировине и геотермална енергија.

Одредбе овог закона односе се и на водотоке који чине или пресецају државну границу Републике Србије, као и њима припадајуће подземне воде, ако посебним законом није друкчије прописано.

Одредбе овог закона односе се и на експлоатацију речних наноса који не садрже примесе других корисних минералних сировина.

Значење појмова

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *аквифер* јесте потповршински слој или слојеви стенске масе или других геолошких средина довољне порозности и пропусности да омогући квантитативно значајан проток подземне воде или захватање значајних количина подземне воде;

2) *бујични ток* (у даљем тексту: бујица) јесте повремени или стални ток у коме, услед интензивних атмосферских падавина или брзог топљења снега, долази до нагле измене водног режима у виду високих поплавних таласа и могућег угрожавања живота и здравља људи и њихове имовине, као и амбијентних вредности;

3) *вештачко водно тело* јесте тело површинске воде, створено људском активношћу;

4) *вода за купање* јесте вода која се користи у спортске и рекреативне сврхе, а део је водног тела површинске воде или се налази у отвореном или затвореном базену;

5) *вода за пиће* јесте вода која се користи за пиће, прераду и производњу хране и предмета опште употребе, као и остале потребе људи;

6) *вода за санитарно-хигијенске потребе* јесте вода која се користи за одржавање личне и опште хигијене;

7) *вода намењена за људску потрошњу* јесте вода која се захвата из изворишта и има квалитет прописан за сирову воду;

8) *воде* јесу све текуће и стајаће воде на површини земље и све подземне воде;

9) *водни биланс* јесте квантитативни и квалитативни однос расположивих и потребних количина површинских и подземних вода на одређеном простору и у одређеном времену;

10) *водни режим* јесте природно и/или људским активностима проузроковано квантитативно и/или квалитативно стање подземних и површинских вода на одређеном простору и у одређеном времену;

11) *водни ресурси* јесу све површинске и подземне воде, по количини и квалитету;

12) *водни систем* чине све воде, водна земљишта и водни објекти на одређеном простору;

13) *водно подручје* јесте област коју чини један или више суседних речних сливова и подсливова или њихових делова на територији Републике Србије, заједно са припадајућим подземним водама, које је одређено као основна јединица за управљање водама;

14) *водно тело површинске воде* јесте посебан и значајан елемент површинске воде као што је језеро, акумулација, поток, река или канал или део потока, реке или канала;

15) *водно тело подземне воде* јесте посебна запремина подземне воде унутар једног или више водоносних слојева;

16) *водоток* јесте корито текуће воде заједно са обалама и водом која њиме стално или повремено тече и може бити природни (река, бујица, поток) и вештачки (канал, просек, измештено корито);

17) *главни колектор* јесте сакупљач отпадних вода насеља, или више насеља, којим се сакупљена вода одводи до постројења за пречишћавање отпадних вода;

18) *граничне вредности емисија* обухватају масу, изражену одређеним специфичним параметрима, концентрацију и/или ниво емисије који не могу бити прекорачени у току једног или више временских периода;

19) *директно испуштање у подземну воду* јесте испуштање загађујуће супстанце у подземну воду без процеђивања кроз површинске и подземне слојеве земљишта;

20) *добар еколошки потенцијал* јесте статус значајно измењеног или вештачког водног тела, класификован у складу са посебним прописом;

21) *добар еколошки статус* јесте статус водног тела површинске воде, класификован у складу са посебним прописом;

22) *добар квантитативни статус* јесте статус водног тела подземне воде који је утврђен посебним прописом;

23) *добар статус површинске воде* јесте статус водног тела површинске воде остварен када је његов еколошки статус и његов хемијски статус барем „добар” у складу са посебним прописом;

24) *добар статус подземне воде* јесте статус водног тела подземне воде остварен када је његов квантитативни и хемијски статус барем „добар”, у складу са посебним прописом;

25) *добар хемијски статус површинске воде* јесте хемијски статус који мора бити у складу са прописаним циљевима животне средине за површинске воде, односно хемијски статус водног тела површинске воде такав да концентрација загађујућих супстанци не прекорачује стандарде квалитета животне средине, у складу са посебним прописом;

26) *добар хемијски статус подземне воде* јесте хемијски статус водног тела подземне воде који испуњава све прописане услове;

27) *еколошки статус* обухвата квалитет структуре и функционисања акватичног екосистема придруженог површинским водама, класификован у складу са посебним прописом;

28) *ерозионо подручје* јесте подручје на коме, услед дејства воде, настају појаве спирања, јаружања, браздања, подривања и клижења, земљиште које може постати подложно овим утицајима због промена начина коришћења (сеча шума, деградација ливада, изградња објеката на нестабилним падинама и друго), као и земљиште рудничких и индустријских јаловишта;

29) *загађивање* јесте директно или индиректно уношење, као резултат људске активности, супстанци или топлоте у ваздух, воду или земљу, а које може бити штетно по људско здравље или квалитет акватичних екосистема или сувоземних екосистема директно зависних од акватичних екосистема (приобални екосистеми), које проузрокује штету на материјалним добрима или умањује или омета обичајна и друга легитимна коришћења животне средине;

30) *загађујућа супстанца* јесте свака супстанца која узрокује загађивање, а чија се листа утврђује посебним прописом;

31) *значајно измењено водно тело* јесте тело површинске воде које је, као резултат физичких измена услед људске активности, битно измењено по својим карактеристикама и разврстано у складу са посебним прописом;

32) *извориште* јесте простор (извор, део реке или језера, акумулација или њен део и аквифер или његов део) на коме се захвата вода за разне кориснике;

33) *инундационо подручје* јесте појас земљишта између корита за малу воду и граничне (поплавне) линије корита за стогодишњу велику воду на подручју на којем нису изграђени објекти за заштиту од штетног дејства вода (неуређено инундационо подручје), односно простор између корита за малу воду и унутрашње (брањене) ножице објекта изграђеног за заштиту од поплава (уређено инундационо подручје);

34) *јавна канализација* јесте скуп техничко-санитарних објеката и мера, којима се обезбеђује непрекидно и систематско сакупљање, одвођење, пречишћавање и испуштање отпадних и атмосферских вода насеља и привреде у одговарајуће пријемнике-реципијенте;

35) *јавни водовод* јесте скуп узајамно повезаних техничко-санитарних објеката и опреме, намењених да становништву и привреди насеља обезбеде воду за пиће која испуњава услове у погледу здравствене исправности;

36) *језеро* јесте тело стајаће површинске воде;

37) *квантитативни статус* обухвата ниво до кога је водно тело подземне воде угрожено директним или индиректним захватањима;

38) *копнене воде* јесу све стајаће или текуће воде на површини земље и све подземне воде;

39) *корито за велику воду* јесте корито и простор који плави велика вода повратног периода једном у 100 година;

40) *корито за малу воду* (у даљем тексту: корито) јесте удубљење кроз које теку мале и средње воде водотока, односно удубљење које је стално покривено водама природних језера и других површинских вода;

41) *минимални одрживи проток* јесте проток који се низводно од водозахвата мора обезбедити у водотоку за опстанак и развој низводних биоценоза и задовољавање потреба низводних корисника;

42) *обала* јесте појас земљишта (ширине до 10 m), који се налази непосредно уз корито водотока, језера, акумулација и других површинских вода;

43) *површинске воде* јесу текуће и стајаће воде на површини земље, изузев подземних вода;

44) *подземне воде* јесу све воде које су испод површине земље у зони zasiћења и у додиру са површином земље или потповршинским слојем;

45) *поплаве спољним водама* су поплаве настале изливањем вода из корита водотока;

46) *поплаве унутрашњим водама* су поплаве од сувишних атмосферских и подземних вода;

47) *поплавно подручје* јесте подручје које вода повремено плави, услед изливања водотока или сувишних унутрашњих вода;

48) *приоритетне супстанце* јесу супстанце издвојене између оних које представљају значајан ризик за акватичну животну средину или за друге преко ње, чија се листа утврђује посебним прописом. Ове супстанце обухватају и „приоритетне хазардне супстанце”, које су идентификоване као изабране приоритетне супстанце и које узрокују повећан ризик за здравље људи или животну средину, а листа и мере које се морају применити у вези са њима утврђује се посебним прописом;

49) *расположиви ресурс подземне воде* јесте средње вишегодишње укупно прихрањивање водног тела подземне воде, умањено за средњи вишегодишњи проток потребан за остваривање циљева еколошког квалитета за придружене површинске воде, ради избегавања било ког значајног погоршања еколошког статуса таквих вода и ради избегавања било које значајне штете на одговарајућим сувоземним екосистемима;

50) *река* јесте тело копнене воде које највећим делом тече по површини земље, али може тећи подземно на једном делу свог тока;

51) *ресурс подземних вода* јесте један или више аквифера међусобно повезаних у јединствену хидрогеолошку и хидродинамичку целину;

52) *реципијентом* (пријемником) се сматрају природни и вештачки водотоци, језера, акумулације и земљиште, у које се испуштају отпадне и атмосферске воде;

53) *речни наноси* јесу трајни или привремени наноси река и бујица (песак, шљунак и слично), који се налазе на водном земљишту;

54) *речни слив* јесте област са кога се сав површински отицај слива мрежом потока, река, а могуће и језером, према ушћу, естуару или делти реке у море;

55) *подслив* јесте област са које се сав површински отицај слива мрежом потока, река, а могуће и језером, према одређеној тачки водотока;

56) *стајаће воде* јесу природна језера, рибњаци, баре, мочваре и други „сакупљачи” вода, који имају сталан или повремен доток или отицање текућих или подземних вода;

57) *статус површинске воде* јесте општи израз о статусу водног тела површинске воде, а одређује га лошији од његовог еколошког статуса и његовог хемијског статуса;

58) *статус подземне воде* јесте општи израз о статусу водног тела подземне воде, а одређује га лошији од његовог квантитативног статуса и његовог хемијског статуса;

59) *текуће воде* јесу природни водотоци са сталним или повременим током, као и вештачки водотоци;

60) *хазардне супстанце* јесу супстанце или групе супстанци које су токсичне, постојане и подложне биоакумулирању и друге супстанце или групе супстанци које дају повод за одговарајући ниво забринутости, чија се листа утврђује посебним прописом;

61) *циљеве животне средине* обухватају спречавање погоршања, заштиту и унапређивање свих водних тела површинских вода и заштиту, унапређење и обнављање свих тела подземних вода, а ради остваривања доброг статуса површинских и подземних вода и заштићених области;

62) 1 ЕС (један еквивалентни становник) је органско биоразградиво оптерећење које има петодневну биохемијску потрошњу кисеоника од 60 gr кисеоника на дан.

II. ВОДНО ДОБРО

Појам водног добра

Члан 4.

Водно добро, у смислу овог закона, јесу воде и водно земљиште.

Водно добро се користи на начин и под условима утврђеним овим законом.

Јавно водно добро

Члан 5.

Воде су добро од општег интереса и у државној су својини.

Воде и водно земљиште у јавној својини су јавно водно добро.

Јавно водно добро је неутуђиво.

Јавно водно добро се користи на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других.

На јавном водном добру може се, под условима утврђеним овим законом и посебним законом, стећи право коришћења.

Подела вода

Члан 6.

Површинске воде на територији Републике Србије, према значају који имају за управљање водама, деле се на воде I реда и воде II реда на основу

утврђених критеријума, и то: положаја водотока у односу на државну границу, величине и карактеристике слива, режима и карактеристика водотока са аспекта коришћења вода, заштите вода и заштите од штетног дејства вода.

Влада утврђује попис вода I реда.

Међудржавне воде обавезно се сврставају у воде I реда.

Све површинске воде које нису утврђене као воде I реда сматрају се водама II реда.

Водна тела

Члан 7.

Ради очувања или достизања доброг еколошког, хемијског и квантитативног статуса вода или њиховог доброг еколошког потенцијала, утврђују се водна тела површинских вода, укључујући вештачка водна тела, значајно измењена водна тела, као и водна тела подземних вода.

Водна тела површинских вода разврставају се у типове, на основу обавезних (надморска висина, географска ширина и дужина, геологија, величина слива) и изборних (удаљеност од извора, морфолошки параметри, облик долине и друго) параметара.

За типове водних тела из става 2. овог члана одређују се референтни услови с обзиром на биолошке елементе квалитета воде.

Министар надлежан за послове водопривреде (у даљем тексту: министар) утврђује водна тела површинских и подземних вода из става 1. овог члана.

Министар ближе прописује референтне услове из става 3. овог члана.

Водно земљиште

Члан 8.

Водно земљиште, у смислу овог закона, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем.

Водно земљиште текуће воде, у смислу овог закона, јесте корито за велику воду и приобално земљиште.

Водно земљиште стајаће воде, у смислу овог закона, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја.

Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).

Приобално земљиште

Члан 9.

Приобално земљиште, у смислу овог закона, јесте појас земљишта непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама.

Ширина појаса приобалног земљишта из става 1. овог члана је:

- 1) у подручју незаштићеном од поплава до 10 m;
- 2) у подручју заштићеном од поплава до 50 m (зависно од величине водотока, односно заштитног објекта), рачунајући од ножице насипа према брањеном подручју.

Изузетно од става 2. овог члана Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство), на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, а на територији града Београда надлежни орган града Београда (у даљем тексту: надлежни орган Града), може да одреди и друкчију ширину приобалног земљишта, ако је то потребно ради:

- 1) заштите вода, акватичних и приобалних екосистема;
- 2) уређења вода;
- 3) заштите добара посебних вредности и капиталних објеката;
- 4) обављања других послова од општег интереса, у складу са овим законом.

Коришћење водног земљишта

Члан 10.

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:

- 1) изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода;
- 2) одржавање корита водотока и водних објеката;
- 3) спровођење мера заштите вода;
- 4) спровођење заштите од штетног дејства вода;
- 5) остале намене, утврђене овим законом.

Одређивање граница водног земљишта

Члан 11.

Министарство, на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, а на територији града Београда надлежни орган Града, одређује границе водног земљишта за воде I реда.

Водно земљиште из става 1. овог члана уписује се у јавне књиге о евиденцији непокретности и правима на њима.

Министар ближе прописује начин одређивања граница водног земљишта.

Право прече куповине водног земљишта

Члан 12.

Република Србија има право прече куповине водног земљишта.

Власник који намерава да прода водно земљиште дужан је да то земљиште прво понуди надлежном органу Републике Србије.

Понуда из става 2. овог члана мора да садржи податке о водном земљишту (број катастарске парцеле, површину, културу и друго), цену и остале услове продаје.

Ако орган из става 2. овог члана не прихвати понуду, власник може водно земљиште продати другоме, али не под повољнијим условима за купца.

Ако се орган из става 2. овог члана не изјасни о понуди у року од 30 дана, сматраће се да је одбио понуду.

III. ВОДНИ ОБЈЕКТИ

Појам

Члан 13.

Водни објекти, у смислу овог закона, јесу грађевински и други објекти, који заједно са уређајима који им припадају чине техничку, односно технолошку целину, а служе за обављање водне делатности (у даљем тексту: водни објекти).

Водни објекти су добра од општег интереса, осим објеката које су правна и физичка лица изградила за своје потребе.

Подела

Члан 14.

Према намени водни објекти се деле на водне објекте за:

- 1) уређење водотока;
- 2) заштиту од поплава, ерозије и бујица;
- 3) заштиту од штетног дејства унутрашњих вода - одводњавање;
- 4) коришћење вода;
- 5) сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода;
- 6) мониторинг вода.

Водни објекти за уређење водотока

Члан 15.

Водни објекти за уређење водотока су: обалоутврде, преграде, прагови, напери и други објекти у речном кориту, намењени његовој стабилизацији и побољшању режима течења (у даљем тексту: регулациони објекти), као и вештачка речна корита (канални, просеци, измештена речна корита).

Водни објекти за заштиту од поплава, ерозије и бујица

Члан 16.

Водни објекти за заштиту од поплава (у даљем тексту: заштитни водни објекти) су: главни, секундарни и летњи насипи са припадајућим објектима (уставе, црпне станице), кејски и одбрамбени зидови, растеретни и латерални канали, као и бране са акумулацијама и ретензијама са припадајућим објектима за одбрану од поплава и други објекти за заштиту од поплава.

Саставним делом насипа за одбрану од поплава из става 1. овог члана сматра се и заштитни појас са шумом и заштитним зеленилом (заштитне шуме) у инундационом подручју, у ширини 50 m поред насипа, одводни канали паралелни насипу у брањеном подручју, на удаљености од 10 m до 50 m од ножице насипа (зависно од карактеристика водотока и објекта), као и сервисни путеви у брањеном подручју за спровођење одбране од поплава.

Водни објекти за заштиту од ерозије и бујица су: преграде, уставе, регулација доњих токова бујица, обалоутврде, биотехнички објекти и други објекти за заштиту од ерозије и бујица.

Водни објекти за заштиту од штетног дејства унутрашњих вода - одводњавање

Члан 17.

Водни објекти за заштиту од штетног дејства унутрашњих вода - одводњавање су објекти:

1) основне каналске мреже за одводњавање: главни и сабирни одводни канали у које се сливају воде из мелиорационог система или његовог дела, са објектима и уређајима на њима (мостови и пропусти на каналима, сифони, степенице, брзотоци, уставе, црпне станице и слично) и главне црпне станице и уставе за одвођење вода из система у реципијент (природни, односно вештачки водоток);

2) детаљне каналске мреже за одводњавање: детаљни канали за непосредно прикупљање воде са пољопривредних и других површина и њихово одвођење у сабирне канале, као и објекти на детаљним одводним каналима (пропусти, сифони, степенице, брзотоци, уставе, црпне станице и слично).

Водни објекти за коришћење вода

Члан 18.

Водни објекти за коришћење вода су објекти:

1) за снабдевање водом за пиће и санитарно-хигијенске потребе - водозахвати (бунари, каптаже, захвати из водотока, канала, језера и бране са акумулацијама), постројења за припрему воде за пиће, магистрални цевоводи и резервоари са уређајима који им припадају;

2) за наводњавање: захвати из водотока, канала, језера и бране са акумулацијама, главни канали и секундарна мрежа и уређаји који им припадају;

3) за производњу хидроелектричне енергије и друге намене - бране са акумулацијама, доводни и одводни канали и уређаји који им припадају;

4) за узгој риба - рибњаци;

5) за пловидбу - објекти којима се обезбеђује сигурност пловидбе у пловном путу на каналима за наводњавање и одводњавање и бродске преводнице на њима.

Водни објекти за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода

Члан 19.

Водни објекти за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода су: главни колектори, постројења за пречишћавање отпадних

вода, постројења за прераду отпадних муљева, постројења за прераду процедурних вода санитарних депонија чврстог отпада, испусти из постројења у пријемник (реципијент) и други припадајући уређаји, као и бране са акумулацијама за побољшање квалитета вода.

Водни објекти за мониторинг

Члан 20.

Водни објекти за мониторинг вода су: лимниграфи, водомерне летве, водомери, специјални преливи, пијезометарске бушотине, нивомери и други уређаји којима се прикупљају подаци о стању нивоа, количини и квалитету површинских и подземних вода.

Изградња, одржавање и упис у јавне књиге

Члан 21.

Изградња и одржавање водних објеката врши се у складу са овим законом и посебним законима.

Водни објекти уписују се у јавне књиге о евиденцији непокретности и правима на њима.

Санација водног објекта

Члан 22.

Ако су на водном објекту у јавној својини, осим на водном објекту за мониторинг вода, штете причињене радњама правног или физичког лица, трошкови санације водног објекта падају на терет тог лица.

Ако лице из става 1. овог члана не изврши санацију, извршиће је јавно водопривредно предузеће основано за обављање водне делатности на одређеној територији, на терет тог лица.

Управљање водним објектима

Члан 23.

Јавно водопривредно предузеће основано за обављање водне делатности на одређеној територији (у даљем тексту: јавно водопривредно предузеће) управља водним објектима за уређење водотока и за заштиту од поплава на водама I реда и водним објектима за одводњавање, који су у јавној својини и брине се о њиховом наменском коришћењу, одржавању и чувању.

Поред објеката из става 1. овог члана, јавно водопривредно предузеће управља и бранама са акумулацијама, преводницама на каналима и системима за наводњавање, осим објеката која су правна лица изградила за своје потребе.

Водним објектима за уређење водотока и заштиту од поплава на водама II реда, објектима за заштиту од ерозије и бујица, који су у јавној својини, управља, брине се о њиховом наменском коришћењу, одржавању и чувању јединица локалне самоуправе на чијој се територији објекат налази.

Правно лице, предузетник и физичко лице које је за своје потребе изградило водне објекте дужно је да њима управља и да их одржава у складу са овим законом и посебним законима.

Министар прописује начин одржавања водних објеката из ст. 1, 2. и 3. овог члана.

IV. ИНТЕГРАЛНО УПРАВЉАЊЕ ВОДАМА

1. Појам, надлежност и начела

Појам и надлежност

Члан 24.

Интегрално управљање водама (у даљем тексту: управљање водама), у смислу овог закона, чини скуп мера и активности усмерених на одржавање и унапређење водног режима, обезбеђивање потребних количина вода захтеваног квалитета за различите намене, заштиту вода од загађивања и заштиту од штетног дејства вода.

Управљање водама је у надлежности Републике Србије.

Управљање водама Република Србија остварује преко Министарства и других надлежних министарстава, органа аутономне покрајине, органа јединице локалне самоуправе и јавног водопривредног предузећа.

Начела

Члан 25.

Управљање водама заснива се на:

1) начелу одрживог развоја - управљање водама мора се одвијати тако да се потребе садашњих генерација задовољавају на начин којим се не угрожава могућност будућих генерација да задовоље своје потребе, односно мора се обезбедити коришћење вода засновано на дугорочној заштити расположивих водних ресурса, по количини и квалитету;

2) начелу целовитости - процеси у природи, чија је значајна компонента вода, као и повезаност и међузависност акватичних и приобалних екосистема, морају се поштовати;

3) начелу јединства водног система - управљање водама у оквиру јединственог водног простора мора се одвијати у складу са развојем Републике Србије, у циљу постизања максималних економских и социјалних ефеката на правичан начин и уз уважавање међународних споразума;

4) начелу обезбеђивања заштите од штетног дејства вода - становништво и његова имовина морају се штитити од вода, уз уважавање законитости природних процеса и заштите природних вредности, као и економске оправданости ове заштите;

5) начелу „корисник плаћа” - свако ко користи водно добро и водни објекат, односно водни систем, као добро од општег интереса, дужан је да за његово коришћење плати реалну цену;

6) начелу „загађивач плаћа” - свако ко својим активностима проузрокује загађење воде дужан је да сноси трошкове мера за отклањање загађења;

7) начелу учешћа јавности - јавност има право на информације о стању вода и раду надлежних органа у области вода, као и на укључење у процесе припреме и доношења планова управљања водама и контроле њиховог извршења;

8) начелу уважавања најбољих доступних техника - при управљању водама морају се примењивати најбоље познате и доступне технике, које представљају најнапреднија достигнућа у одређеним областима.

2. Територијалне основе за управљање водама

Јединствен водни простор

Члан 26.

Територија Републике Србије представља јединствен водни простор за управљање водама и обухвата:

- 1) део слива Црног мора - слив реке Дунав;
- 2) део слива Егејског мора - подсливови Пчиње, Лепенца и Драговиштице;
- 3) део слива Јадранског мора - слив Белог Дрима и подслив Плавске реке.

Слив реке Дунав обухвата подслив Саве, са Дрином и Колубаром, подслив Тисе, подслив Велике, Јужне и Западне Мораве са Ибром, подслив Тамиша и других банатских водотока, део непосредног слива реке Дунав, с Млавом, Пеком, Поречком реком и Тимоком на територији Републике Србије.

Министарство, а на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине одређује границе подсливова из ст. 1. и 2. овог члана.

Водна подручја

Члан 27.

Водна подручја на територији Републике Србије су:

- 1) водно подручје Сава;
- 2) водно подручје Београд;
- 3) водно подручје Морава;
- 4) водно подручје Доњи Дунав;
- 5) водно подручје Срем;
- 6) водно подручје Бачка и Банат;
- 7) водно подручје Косово и Метохија.

Водно подручје Сава обухвата део подслива Саве са Колубаром и Дрином, изван територије АП Војводине и територије града Београда.

Водно подручје Београд обухвата део речног слива Дунава, део подслива Саве и делове подсливова водотока који се налазе у оквиру административних граница града Београда.

Водно подручје Морава обухвата подслив реке Велике Мораве без територије града Београда и делове подсливова Западне Мораве и Јужне Мораве.

Водном подручју Морава прикључују се и подсливови Пчиње и Драговиштице.

Водно подручје Доњи Дунав обухвата десно приобаље Дунава низводно од територије града Београда, са подсливовима Млаве, Пека и Поречке реке и део подслива реке Тимок на територији Републике Србије.

Водно подручје Срем обухвата део речног слива реке Дунав и део подслива Саве на територији АП Војводине.

Водно подручје Бачка и Банат обухвата део речног слива реке Дунав, укључујући и делове подсливова Тисе, Тамиша и других банатских водотока на територији АП Војводине.

Водно подручје Косово и Метохија обухвата слив реке Бели Дрим и делове подсливова Западне Мораве и Јужне Мораве на територији АП Косово и Метохија.

Водном подручју Косово и Метохија прикључују се и подсливови Плавске реке и реке Лепенац (део међународног водног подручја реке Вардар, а налази се на територији АП Косово и Метохија).

Водна подручја из става 1. тач. 1) до 6) овог члана део су међународног водног подручја Дунав, изузев Пчиње, која је део међународног водног подручја реке Вардар и Драговиштице, која је део међународног водног подручја реке Струме.

Влада, на предлог Министарства, одређује границе водних подручја из става 1. овог члана.

Мелиорационо подручје

Члан 28.

Мелиорационо подручје је део водног подручја на коме се мелиорационим системима за одводњавање и наводњавање уређује водни режим земљишта и побољшавају услови за његово коришћење.

Мелиорационо подручје обухвата:

1) пољопривредно, шумско и грађевинско земљиште, земљиште под путевима и друго земљиште са којег се, системима за одводњавање, омогућава брже и погодније отицање сувишне воде;

2) пољопривредно, шумско и грађевинско земљиште, земљиште под путевима и друго земљиште са којег дотиче вода на земљиште које се, системима за одводњавање, штити од сувишне воде;

3) пољопривредно, шумско и друго земљиште за које се, системима за наводњавање, доводи вода за наводњавање.

Министарство, а на територији аутономне покрајине и града Београда надлежни орган аутономне покрајине, односно града Београда, одређује мелиорационо подручје и његове границе.

3. Планска документа за управљање водама

Врсте

Члан 29.

Планска документа за управљање водама су:

- 1) Стратегија управљања водама на територији Републике Србије;
- 2) план управљања водама;

- 3) годишњи програм управљања водама;
- 4) планови којима се уређује заштита од штетног дејства вода, и то: план управљања ризицима од поплава, општи и оперативни план за одбрану од поплава, као и планови којима се уређује заштита вода (план заштите вода од загађивања и програм мониторинга).

3.1. Стратегија управљања водама

Садржина Стратегије

Члан 30.

Стратегија управљања водама на територији Републике Србије (у даљем тексту: Стратегија) је плански документ којим се утврђују дугорочни правци управљања водама.

Стратегија нарочито садржи:

- 1) оцену постојећег стања управљања водама;
- 2) циљеве и смернице за управљање водама;
- 3) мере за остваривање утврђених циљева управљања водама;
- 4) пројекцију развоја управљања водама.

Оцена постојећег стања управљања водама обухвата:

- 1) оцену стања водних ресурса и водног режима у Републици Србији;
- 2) постојеће стање водних објеката и система;
- 3) актуелна правна и институционална решења у области управљања водама.

Циљеви и смернице за управљање водама одређују:

- 1) циљеве управљања водама и одрживог развоја;
- 2) смернице за одржавање и унапређење водног режима;
- 3) приоритете за постизање циљева у управљању водама и унапређењу водног режима, у складу са одрживим развојем;
- 4) смернице за коришћење вода, заштиту вода и заштиту од штетног дејства вода, укључујући и случајеве када се подслив налази на више водних подручја;
- 5) смернице за реализацију међународних споразума који се односе на управљање водама;
- 6) основне одреднице мониторинга и информационог система за остварење управљања водама на територији Републике Србије.

Мере за остваривање утврђених циљева управљања водама јесу:

- 1) планирање и спровођење планова;
- 2) начин финансирања;
- 3) припрема инвестиција и инвестирање;
- 4) одржавање;
- 5) надзор.

Пројекцијом развоја управљања водама у Републици Србији утврђују се:

- 1) потребе за водом и могућност да се обезбеди довољна количина воде одређеног квалитета за различите намене;
- 2) оквирни водни биланс;
- 3) активности, средства и рокови за достизање циљева из става 2. тачка 2) овог члана, у коришћењу вода, заштити вода и заштити од штетног дејства вода и приоритети;
- 4) финансирање изградње и реконструкције водних објеката и система и других послова од општег интереса од значаја за Републику Србију, аутономну покрајину и јединицу локалне самоуправе;
- 5) мере економске политике, извори средстава и динамика улагања за достизање утврђених циљева управљања водама;
- 6) потребни стручни и други капацитети за достизање утврђених циљева управљања водама;
- 7) остале мере за достизање утврђених циљева управљања водама.

Доношење и новелирање Стратегије

Члан 31.

Стратегију доноси Влада, на предлог Министарства, за период од најмање десет година.

По истеку шест година од дана доношења Стратегије, преиспитују се решења утврђена Стратегијом и по потреби врши допуна подлога, као и измена и допуна решења садржаних у Стратегији.

Министарство прати реализацију Стратегије и ако се у току спровођења Стратегије битно измене околности, предлаже њено усклађивање и пре истека рока из става 2. овог члана.

Међусобна усаглашеност

Члан 32.

Стратегије и програми који се доносе на нивоу Републике Србије у области просторног развоја, одрживог развоја, одрживог коришћења природних ресурса и добара, заштите животне средине и други стратешки документи међусобно се усаглашавају.

3.2. План управљања водама

Садржина плана управљања

Члан 33.

План управљања водама на водном подручју доноси се, у складу са Стратегијом, за слив реке Дунав, као и за водна подручја (у даљем тексту: план управљања водама). Посебан део плана управљања водама за водно подручје из члана 27. став 1. тачка 3) овог закона представља план управљања водама за део слива Егејског мора из члана 26. став 1. тачка 2) овог закона који се односи на Пчињу и Драговиштицу.

План управљања водама нарочито садржи:

- 1) генерални опис карактеристика простора из става 1. овог члана за који се ради план управљања водама, што укључује израду карата са знакомом

положаја и граница водних тела површинских вода, картирање екорегиона и типова водних тела површинских вода и израду карата са назнаком положаја и граница водних тела подземних вода;

2) приказ значајних утицаја људских активности на статус површинских и подземних вода, укључујући процену загађивања од концентрисаних и расутих загађивача, као и преглед коришћења земљишта, процену притисака на квантитативни статус воде и њено захватање;

3) идентификацију и израду карата угрожених подручја;

4) карту осматрачке (мониторинг) мреже и картографски приказ резултата осматрања који укључује еколошки и хемијски статус површинских вода и хемијски и квантитативни статус подземних вода и заштићених области, као и могућа одступања од утврђених рокова за реализацију плана управљања водама;

5) листу циљева животне средине у погледу површинских и подземних вода и заштићених области, укључујући и случајеве у којима се примењује продужење рока за достизање циљева и мање строги циљеви заштите за одређена водна тела;

6) водни биланс;

7) идентификацију водних тела која се користе за снабдевање водом за пиће, а код којих је просечно захватање воде веће од 10 m³/дан, или служе за снабдевање водом за пиће више од 50 становника, односно која се планирају за такво коришћење;

8) идентификацију агломерација већих од 2000 ЕС;

9) резиме регистра заштићених области, са картом на којој је означен положај заштићених области и наведеним прописима према којима су те области проглашене као заштићене;

10) приказ усвојеног програма радова и мера и начин на који ће утврђени циљеви бити остварени у области заштите од штетног дејства вода, заштите вода (укључујући и мере за заустављање трендова сталних и значајних погоршања статуса подземних вода и њихов преокрет, мере заштите којима је циљ примена мањег степена пречишћавања у производњи воде за пиће, забрана уношења и контрола емисије загађења, забрана и случајеви за које је дозвољено директно испуштање загађења у подземне воде, спречавање и смањење утицаја акцидентних загађења и друго) и уређења и коришћења вода (обезбеђења воде за пиће и друге потребе, заштите изворишта намењених за људску потрошњу у будућности, контроле над захватањем и акумулисањем воде, укључујући и забране коришћења вода, економске цене коришћене воде и друго);

11) додатне мере за достизање утврђених циљева животне средине;

12) списак детаљнијих програма и планова управљања водама за поједине подсливове, проблематику или типове вода, укључујући и њихов садржај;

13) приказ економске анализе коришћења и заштите вода и заштите од вода, спроведене уз примену начела „корисник плаћа” и „загађивач плаћа”;

14) приказ приоритета, динамике и начина обезбеђења средстава за реализацију предвиђених радова и мера, укључујући и могућност да се за неке предвиђене мере не обезбеђују средства;

15) приказ предузетих мера јавног информисања, њихове резултате и промене плана које су из њих проистекле;

16) листу надлежних институција у области управљања водама, са простором који обухватају, одговорношћу, статусом;

17) поступке за прибављање основне документације и информација, а нарочито детаље о усвојеним контролним мерама за концентрисане изворе загађења и обезбеђење да хидроморфолошки услови водних тела буду у складу са постизањем захтеваног еколошког статуса или доброг еколошког потенцијала код вештачких и значајно измењених водних тела, као и детаље о подацима мониторинга;

18) преглед обавеза преузетих међународним споразумима који се односе на управљање водама и начин њиховог остваривања;

19) принципе успостављања водног информационог система за обезбеђење управљања водама на водном подручју, односно подсливу.

Доношење плана управљања водама

Члан 34.

План управљања водама за слив реке Дунав припрема Министарство.

План управљања водама припрема:

1) за водна подручја из члана 27. став 1. тач. 1), 3), 4) и 7) овог закона Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“;

2) за водна подручја из члана 27. став 1. тач. 5) и 6) овог закона Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“;

3) за водно подручје из члана 27. став 1. тачка 2) овог закона Јавно водопривредно предузеће „Београдводе“.

Влада, на предлог Министарства, доноси план управљања водама за слив реке Дунав и за водна подручја из члана 27. став 1. тач. 1), 3) и 4) овог закона.

Извршни орган аутономне покрајине, на предлог надлежног органа аутономне покрајине, уз прибављену сагласност Министарства, доноси план управљања водама за водна подручја из члана 27. став 1. тач. 5), 6) и 7) овог закона.

Извршни орган града Београда, на предлог надлежног органа Града, уз прибављену сагласност Министарства, доноси план управљања водама за водно подручје из члана 27. став 1. тачка 2) овог закона.

Новелирање плана управљања водама

Члан 35.

По истеку периода од шест година од дана доношења плана управљања, врши се његово новелирање.

Новелирани план из става 1. овог члана, поред елемената које садржи план управљања водама, садржи и:

1) резиме промена од дана доношења плана управљања водама који се новелира, као и продужавања рокова за достизање циљева животне средине;

2) процену napредовања у постизању циљева животне средине, као и картографски приказ резултата мониторинга за претходни период и објашњење за сваки од циљева који није постигнут;

3) разлоге због којих планиране мере нису предузете;

4) приказ додатних мера за достизање утврђених циљева животне средине.

План из става 2. овог члана доноси се по поступку и на начин доношења плана управљања водама.

Одступања од утврђених рокова за реализацију плана управљања водама

Члан 36.

Ако се у току реализације плана управљања водама, мониторингом или на други начин утврди да се, због промена водног тела услед човековог деловања или више силе, за поједина водна тела не могу у планираном року и на планирани начин остварити циљеви који се односе на постизање доброг стања или доброг еколошког потенцијала, орган надлежан за доношење тог плана, налаже следеће мере:

1) испитивање узрока који су довели до таквог стања;

2) преиспитивање важећих дозвола и лиценци, издатих у складу са овим законом;

3) разматрање програма мониторинга и вршење његових измена;

4) усвајање додатних мера за постизање утврђених циљева.

Орган надлежан за доношење плана управљања водама, уз претходно прибављену сагласност Министарства и министарства надлежног за послове заштите животне средине, по спроведеном поступку из става 1. овог члана, може за поједина водна тела, утврдити да се:

1) продужи рок за постизање циљева, ако би постизање циљева у предвиђеним роковима било технички неизводљиво, непримерено скупо, или природни услови не дозвољавају благовремено побољшање статуса водног тела;

2) привремено не оствари добар статус вода или добар еколошки потенцијал, ако је до погоршања стања дошло услед природне катастрофе, односно више силе коју није било могуће предвидети;

3) одреде мање строги циљеви ако је водно тело, услед људских активности или природних услова, тако промењено да би остваривање задатих циљева било неизводљиво или непримерено скупо.

Мање строги циљеви из става 2. тачка 3) овог члана не смеју да угрозе постизање циљева који се односе на добар статус површинских и подземних вода и добар еколошки потенцијал у другим водним телима унутар истог водног подручја или подслива.

Стратешка процена утицаја на животну средину

Члан 37.

За Стратегију, план управљања водама и за посебан план управљања водама обавезна је израда стратешке процене утицаја на животну средину, у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине.

Учешће јавности у припреми плана управљања водама

Члан 38.

Министарство, односно јавно водопривредно предузеће које припрема план управљања водама дужно је да обезбеди активно учешће јавности у процесу припреме и доношења тог плана.

Министарство, односно јавно водопривредно предузеће писаним путем обавештава Националну конференцију за воде, а путем средстава јавног информисања и ширу јавност о:

- 1) почетку припреме или новелирања плана управљања водама, најмање три године пре почетка периода на који се план односи;
- 2) стању израде плана управљања водама и значајнијим проблемима на посматраном водном подручју, најкасније две године пре почетка периода на који се план односи.

Обавештење о почетку припреме или новелирања плана управљања водама обухвата оквирни садржај плана, консултације које треба извршити, термине припреме и усвајања плана и адресу надлежног органа од кога се могу добити додатне информације.

Министарство, односно јавно водопривредно предузеће које је припремило план управљања водама дужно је да нацрт плана објави, најмање годину дана пре почетка периода на који се план односи.

Нацрт плана се јавно излаже у просторијама Министарства и јавног водопривредног предузећа и на њиховом веб-сајту.

Поступак по примедбама

Члан 39.

Примедбе на документа која се излажу јавности достављају се Министарству, односно јавном водопривредном предузећу, у року од шест месеци од дана када су та документа стављена на јавни увид.

Министарство, односно јавно водопривредно предузеће дужно је да достављене примедбе размотри и да се о тим примедбама изјасни у року од 30 дана од дана њиховог пријема.

Програм мера

Члан 40.

Ради остваривања циљева утврђених Стратегијом, планом управљања водама за водна подручја из члана 27. став 1. тач. 1), 3) и 4) овог закона и планом управљања водама за слив реке Дунав, Влада, на предлог Министарства, доноси програм мера.

Ради остваривања циљева утврђених планом управљања водама за водно подручје из члана 27. став 1. тачка 2) овог закона, уз претходно прибављену сагласност Министарства, надлежни орган Града доноси програм мера.

Ради остваривања циљева утврђених планом управљања водама за водна подручја из члана 27. став 1. тач. 5), 6) и 7) овог закона, уз претходно прибављену сагласност Министарства, надлежни орган аутономне покрајине доноси програм мера.

Програм мера из ст. 1, 2. и 3. овог члана нарочито садржи мере које се односе на:

- 1) уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода;
- 2) уређење и коришћење вода;
- 3) заштиту вода.

Мере које се односе на уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода су мере које се односе на:

- 1) уређење водотока и заштиту од поплава;
- 2) заштиту од ерозије и бујица;
- 3) заштиту од унутрашњих вода;
- 4) потребан обим изградње водних објеката и приоритете њихове реализације.

Мере које се односе на уређење и коришћење вода су мере које се односе на:

- 1) очување водних количина, укључујући и мере контроле захваћених количина;
- 2) вештачко обогаћивање или повећање запремине подземних издани, укључујући и мере контроле количина и квалитета вода коришћених у те сврхе;
- 3) обезбеђивање да хидроморфолошки услови водних тела буду у складу са постизањем захтеваног еколошког статуса или доброг еколошког потенцијала вештачких и значајно измењених водних тела;
- 4) рационално и економски исплативо коришћење вода;
- 5) повраћај трошкова коришћења вода.

Мере које се односе на заштиту вода су мере:

- 1) којима се квалитет вода штити и унапређује, укључујући и додатне мере за постизање циљева утврђених у Стратегији;
- 2) које су утврђене прописима из области заштите животне средине и здравља;
- 3) које су утврђене прописима из области пољопривреде, рибарства и друго.

Поред мера из става 4. овог члана, програм мера може да садржи и друге мере, којима се обезбеђује смањење неповољног утицаја на воде и акватични и приобални екосистем, подстиче рационално коришћење и заштита вода, спроводи едукација становништва, врши стручни и научноистраживачки рад у области вода и друго.

Органи који су донели програм мера врше његово преиспитивање и по потреби новелирање сваке шесте године, рачунајући од дана његовог доношења.

Посебан план управљања водама

Члан 41.

За реализацију Стратегије може се, поред плана управљања водама, за поједина питања управљања водама, или за подсливове из члана 27. овог закона, као делова водног подручја, донети посебан план управљања водама, који нарочито садржи: разлоге доношења, обухваћени простор, приказ радова и мера из плана управљања водама чији је део простор обухваћен посебним планом, детаљније анализе и предлоге радова и мера којима се посебан план извршава.

За подсливове који се налазе на територији два водна подручја доноси се један посебан план управљања водама.

Влада, на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, а на територији града Београда надлежни орган Града, доноси посебан план из ст. 1. и 2. овог члана, за период од шест година.

Посебан план управљања водама припрема јавно водопривредно предузеће.

Посебан план управљања водама мора бити у складу са планом управљања водама на водном подручју на коме се водоток, односно подслив налази.

Министар ближе прописује садржину плана из става 1. овог члана.

3.3. Годишњи програм управљања водама

Члан 42.

Годишњи програм управљања водама (у даљем тексту: годишњи програм) је плански документ којим се одређују водни објекти, врста и обим радова, односно послова који се финансирају у периоду за који се годишњи програм доноси, висина средстава за реализацију радова, односно послова, висина учешћа и друга питања везана за изградњу, реконструкцију, санацију и одржавање водних објеката и за обављање послова који се, у смислу овог закона, сматрају пословима од општег интереса.

Годишњи програм мора бити у складу са Стратегијом и планом управљања водама.

Влада, на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, а на територији града Београда надлежни орган Града, доноси годишњи програм.

4. Водна делатност

Појам

Члан 43.

Водна делатност јесте делатност од општег интереса.

Водна делатност обухвата:

- 1) уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода;
- 2) уређење и коришћење вода;
- 3) заштиту вода од загађивања.

Водна делатност обавља се на начин којим се обезбеђује одрживо коришћење вода, штити и побољшава акватични и приобални екосистем, смањују неповољни утицаји поплава и суша и смањују штетне последице глобалних климатских промена.

4.1. Уређење водотока и заштита од штетног дејства вода

4.1.1. Уређење водотока

Члан 44.

Уређење водотока, у смислу овог закона, обухвата:

- 1) изградњу и одржавање водних објеката за уређење водотока;
- 2) извођење радова на одржавању стабилности обала и корита водотока и повећавању, односно одржавању његове пропусне моћи за воду, лед и нанос.

4.1.2. Заштита од штетног дејства вода

Заштита од штетног дејства вода и управљање ризицима

Члан 45.

Заштита од штетног дејства вода обухвата мере и радове за заштиту од поплава спољним и унутрашњим водама (у даљем тексту: заштита од поплава) и од леда, заштиту од ерозије и бујица и отклањање последица таквог деловања вода.

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе обезбеђују заштиту од штетног дејства вода, у складу са овим законом и посебним законима.

Управљање ризицима од штетног дејства вода обухвата: израду прелиминарне процене ризика од поплава, израду и спровођење планова управљања ризицима од поплава, општег и оперативних планова одбране од поплава, спровођење редовне и ванредне одбране од поплава, спровођење одбране од леда на водотоцима и заштиту од ерозије и бујица.

Угрожено подручје

Члан 46.

Ради обезбеђења заштите од штетног дејства вода утврђују се у угрожена подручја и то:

- 1) подручје које је угрожено услед поплава (у даљем тексту: поплавно подручје);
- 2) подручје које је угрожено услед ерозије водом (у даљем тексту: ерозионо подручје).

Прелиминарна процена ризика од поплава

Члан 47.

Прелиминарна процена ризика од поплава израђује се за територију Републике Србије и нарочито садржи:

1) карте водних подручја у одговарајућој размери, са унетим границама подсливова, са приказом топографије и начина коришћења земљишта;

2) опис поплава из прошлости које су имале значајније штетне последице на здравље људи, животну средину, културно наслеђе и привредне активности и вероватноћу појаве сличних догађаја у будућности, које би могле имати сличне последице;

3) процену потенцијалних штетних последица будућих поплава на здравље људи, животну средину, културно наслеђе и привредне активности, узимајући у обзир топографске, хидролошке и геоморфолошке карактеристике и положај водотока, укључујући поплавна подручја, ефекат постојећих објеката за одбрану од поплава, положај насељених места и индустријских зона, планове дугорочног развоја и климатске промене од утицаја на појаву поплава.

Прелиминарну процену ризика од поплава израђује Министарство.

Преиспитивање, а по потреби новелирање прелиминарне процене ризика од поплава врши Министарство, по истеку шест година од дана њене израде.

Министар утврђује методологију за израду прелиминарне процене ризика од поплава.

Карте угрожености и карте ризика од поплава

Члан 48.

Карта угрожености и карта ризика од поплава израђује се за поплавна подручја на којима постоје или се могу јавити значајни ризици од поплава.

Карта угрожености од поплава садржи податке о границама поплавног подручја за поплаве различитог повратног периода, дубини или нивоу воде и, по потреби, брзини или протоку воде.

Карта ризика од поплава садржи податке о могућим штетним последицама поплава на здравље људи, животну средину, културно наслеђе, привредну активност и друге информације од значаја за управљање ризиком од поплава.

Карту угрожености и карту ризика од поплава израђује јавно водопривредно предузеће.

Преиспитивање, а по потреби новелирање карте угрожености и карте ризика од поплава врши јавно водопривредно предузеће, по истеку шест година од дана њихове израде.

Границе поплавних подручја уносе се и у просторне (просторни план јединице локалне самоуправе) и урбанистичке (генерални и регулациони) планове, а катастарске парцеле у тим зонама воде се у водном информационом систему.

Министар утврђује методологију за израду карата из става 1. овог члана.

План управљања ризицима од поплава

Члан 49.

Планом управљања ризицима од поплава обезбеђује се управљање ризицима смањивањем могућих штетних последица поплава на здравље људи, животну средину, културно наслеђе и привредну активност.

План из става 1. овог члана доноси се за територију Републике Србије и за водна подручја.

План из става 1. овог члана израђује се на основу карте угрожености и карте ризика од поплава, по методологији која садржи: циљеве управљања ризицима од поплава и мере за њихово постизање, приоритете и начин спровођења плана управљања ризицима од поплава, надлежна правна лица и средства потребна за спровођење плана управљања ризицима од поплава, начин усклађивања са планом управљања водама и укључење јавности.

Доношење плана управљања ризицима од поплава

Члан 50.

План управљања ризицима од поплава доноси се по поступку и на начин доношења плана управљања водама.

Преиспитивање и новелирање плана управљања ризицима од поплава

Члан 51.

Преиспитивање и новелирање плана управљања ризицима од поплава за територију Републике Србије врши Министарство, а за водно подручје јавно водопривредно предузеће, по истеку шест година од дана његовог доношења.

Доношење новелираног плана управљања ризицима од поплава спроводи се по поступку за доношење плана управљања ризицима од поплава.

4.1.2.1. Заштита од поплава

Мере и радови

Члан 52.

Ради заштите од поплава обезбеђује се планирање, изградња, одржавање и управљање водним објектима за заштиту од поплава, уређење водотока и извођење других радова и мера, спровођење одбране од поплава и санација последица поплава.

Мере и радови из става 1. овог члана могу се спроводити и изван угроженог подручја ако се тиме смањује штетно дејство вода.

Мерама и радовима из ст. 1. и 2. овог члана не смеју се погоршавати услови заштите од поплава низводно и узводно од места на коме су мере и радови предузети.

Одбрана од поплава

Члан 53.

Одбрана од поплава обухвата одбрану од великих вода (спољних и унутрашњих) и загушења ледом.

Одбрана од поплава може бити редовна и ванредна.

Одбрана од поплава се проглашава:

1) на речној деоници, када водостај достигне коте прописане оперативним планом одбране од поплава, а очекује се даљи пораст водостаја, или када су заштитни објекти угрожени услед дуготрајно високих водостаја;

2) на мелиорационом подручју, када се утврђеним режимом рада система за одводњавање не може спречити плављење мелиорационог подручја, односно његовог дела, а испуњени су критеријуми и услови утврђени оперативним планом;

3) ако су, услед стварања, покретања и нагомилавања леда на водотоку угрожени објекти на водотоку и приобаље.

Одбрану од поплава организује и спроводи на водама I реда и на системима за одводњавање у јавној својини јавно водопривредно предузеће, а на водама II реда јединица локалне самоуправе, у складу са општим планом за одбрану од поплава и оперативним планом за одбрану од поплава.

Општи план за одбрану од поплава

Члан 54.

Општи план за одбрану од поплава (у даљем тексту: општи план) доноси се за воде I и II реда и за унутрашње воде.

Општи план из става 1. овог члана припрема Министарство, а доноси Влада, за период од шест година.

Општи план нарочито садржи: мере које се морају предузети превентивно и у периоду наиласка великих вода (спољних и унутрашњих); начин институционалног организовања одбране од поплава; дужности, одговорности и овлашћења руководиоца одбране, институција и других лица надлежних за одбрану од поплава, леда и поплавних унутрашњих вода; начин осматрања и евидентирања хидролошких и других података; прогнозу појава и обавештавање.

Општи план доставља се министарству надлежном за унутрашње послове.

Оперативни план за одбрану од поплава

Члан 55.

Оперативни план за одбрану од поплава (у даљем тексту: оперативни план) доноси се за:

- 1) воде I реда и унутрашње воде;
- 2) воде II реда.

Оперативни план из става 1. тачка 1) овог члана израђује се:

1) за воде I реда, по водним подручјима, и обухвата водотоке на којима постоје заштитни водни објекти, као и потезе водотока на којима ти објекти не постоје, ако се на водотоку може благовремено спровести одбрана од поплава и да је то технички и економски оправдано;

2) за унутрашње воде, по мелиорационим подручјима на којима су изграђени системи заштите од унутрашњих вода.

Оперативни план из става 2. овог члана нарочито садржи:

1) за воде I реда: податке потребне за ефикасно спровођење одбране од поплава, укључујући и назив сектора и деоница, заштитне објекте, поплавна подручја, меродавне водомере, критеријуме за проглашавање редовне и ванредне одбране од поплава, имена руководиоца одбране од поплава, штабове за одбрану од поплава, назив правних лица која спроводе одбрану од поплава и друге податке од значаја за оперативно спровођење одбране, као и мере одбране од леда;

2) за унутрашње воде: мелиорационо подручје, имена одговорних лица, објекте система за одводњавање, критеријуме и услове за проглашење редовне и ванредне одбране од вода.

Оперативни план из става 2. овог члана припрема јавно водопривредно предузеће, у складу са општим планом, а доноси Министарство за територију Републике Србије, најкасније до 31. децембра текуће године за наредну годину.

Оперативни план за воде II реда доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, уз прибављено мишљење јавног водопривредног предузећа.

Оперативни план из става 5. овог члана нарочито садржи: податке потребне за ефикасно спровођење одбране од поплава, критеријуме за проглашавање одбране од поплава, имена руководиоца и називе субјеката одбране од поплава, начин узбуњивања и обавештавања.

Оперативни план доносе и правна лица чија је имовина угрожена поплавама.

Оперативни план из ст. 5. и 7. овог члана доноси се, у складу са општим планом и оперативним планом за воде I реда, за период од једне године, најкасније 30 дана од дана доношења оперативног плана за воде I реда.

Оперативни планови из става 1. овог члана достављају се министарству надлежном за унутрашње послове.

Обавезе правног лица које користи бране са акумулационим и ретензионим басенима

Члан 56.

Правно лице које користи бране са акумулационим и ретензионим басенима, дужно је да их одржава и користи на начин којим се обезбеђује прихватање поплавних таласа.

Лице из става 1. овог члана дужно је да, у периоду ван одбране од поплава, доставља републичкој организацији надлежној за хидрометеоролошке послове, јавном водопривредном предузећу и лицу одређеном оперативним планом за одбрану од поплава, податке о стању и степену напуњености акумулационих басена недељно, а у периоду редовне и ванредне одбране од поплава свакодневно.

Привремена забрана саобраћаја

Члан 57.

У случају опасности од поплава министар надлежан за послове саобраћаја, на предлог министра, може на угроженом подручју привремено забранити друмски, железнички или водни саобраћај.

О привременој забрани из става 1. овог члана обавештава се министарство надлежно за унутрашње послове.

Изградња објеката саобраћајне инфраструктуре

Члан 58.

Објекти саобраћајне инфраструктуре морају се градити тако да:

- 1) на угроженим деоницама водотока представљају локализационе одбрамбене линије;
- 2) формирају посебне касете којима се утицај евентуалног пробоја главних заштитних водних објеката просторно ограничава;
- 3) не ремете проток вода, наноса и леда и поштују услове пловидбе.

Мере и радови за разбијање леда

Члан 59.

Ако се, због нагомилавања леда, створе ледене баријере које могу проузроковати поплаве или ако услед покретања леда у рекама дође или може доћи до оштећења заштитних водних објеката и других објеката, у кориту и приобаљу предузимају се мере и радови за разбијање леда, утврђени општим и оперативним планом.

Ради заштите од оштећења мостова, прелаза преко водотока, водних, пловних и других објеката и постројења власник, односно корисник тих објеката и постројења дужан је да предузме мере и радове из става 1. овог члана.

Дужност обавештавања

Члан 60.

Лице одређено оперативним планом обавештава, у складу са законом којим се уређују ванредне ситуације, надлежни орган о потреби проглашења ванредне ситуације ако:

- 1) постоји опасност да најављена хидролошка ситуација знатно превазиђе услове ванредне одбране од поплава;
- 2) стање заштитних водних објеката и људски и материјални потенцијал нису довољни за ефикасну одбрану од поплава.

4.1.2.2. Заштита од штетног дејства ерозије и бујица

Одређивање ерозионог подручја

Члан 61.

Ерозионо подручје, услове за његово коришћење и радове и мере за заштиту од ерозије и бујица одређује јединица локалне самоуправе.

Ерозионо подручје одређује се на основу следећих критеријума: карактеристике, интензитет и категорије ерозије, положај и начин коришћења земљишта.

Министар ближе прописује критеријуме за одређивање ерозионих подручја.

Радови и мере

Члан 62.

Ради спречавања и отклањања штетног дејства ерозије и бујица спроводе се превентивне мере, граде и одржавају водни објекти за заштиту од ерозије и бујица и изводе заштитни радови.

Превентивним мерама сматрају се нарочито:

1) забрањене радње: пустошење, крчење и чиста сеча шума; огољавање површина; неконтролисано копање и преоравање ливада, пашњака и необрађених површина, ради узгоја једногодишњих култура; затрпавање извора и неконтролисано сакупљање и одвођење тих вода; дуготрајно складиштење чврстог материјала; изградња објеката без одговарајуће планске и пројектне документације; експлоатација речних наноса са дна или падина, осим за потребе обезбеђења пропусне способности корита бујица; изградња објеката који би могли да угрозе стабилност земљишта (воденице, бране, канали, рибњаци и слично); друге радње којима се поспешује ерозија и стварање бујица;

2) коришћење пољопривредног и другог земљишта у складу са захтевима антиерозионог уређења земљишта.

Заштитним радовима, у смислу овог закона, сматрају се биотехнички и биолошки заштитни радови, и то: пошумљавање; узгој и одржавање заштитне вегетације; крчење растиња; затрављивање; терасирање, подизање воћњака и вештачких ливада; мелиорација пашњака; чишћење корита и други слични радови.

Превентивне мере и заштитне радове из става 1. овог члана спроводи јединица локалне самоуправе, у складу са планом управљања водама.

Обезбеђивање средстава за радове и мере

Члан 63.

Ако бујични токови и јаки ерозиони процеси угрожавају насеља, индустријска постројења, магистралне и регионалне путеве и мелиорационе системе или ако се простиру на територији две или више јединица локалне самоуправе, средства за изградњу објеката и извршење радова и мера за заштиту од штетног дејства ерозије и бујица обезбеђују јединице локалне самоуправе и Република Србија, а на територији аутономне покрајине јединице локалне самоуправе и аутономна покрајина.

Обавеза извођења радова и мера

Члан 64.

Ако је водним актима за изградњу објекта прописано извођење радова и мера за заштиту од ерозије и бујица, правно лице које гради тај објекат дужно је да те радове и мере изведе на начин предвиђен техничком документацијом, пре добијања употребне дозволе за тај објекат.

Осматрање и мерење

Члан 65.

Република Србија обезбеђује осматрање и мерење природних појава које се односе на заштиту од штетног дејства вода.

Осматрање и мерење из става 1. овог члана врши републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове и друга правна лица одређена у оперативном плану.

Подаци о осматрањима и мерењима природних појава из става 1. овог члана су јавни.

4.2. Уређење и коришћење вода

4.2.1. Уређење вода

Члан 66.

Уређење вода, у смислу овог закона, је скуп мера и радова на очувању и регулисању водених количина којима се:

- 1) обезбеђује квантитативна, просторна и временска расподела вода за снабдевање водом за пиће становништва, индустрије и других корисника;
- 2) обезбеђује добро стање акватичних и приобалних екосистема;
- 3) повећава количина воде у водотоцима у маловодном периоду;
- 4) обезбеђују услови за посебно коришћење вода.

4.2.2 Коришћење вода

Опште коришћење вода

Члан 67.

Опште коришћење вода подразумева коришћење вода без претходног третмана, односно без употребе посебних уређаја (пумпе, натеге и друго) или изградње водних објеката, и то за:

- 1) пиће;
- 2) напајање стоке у домаћинству;
- 3) санитарно-хигијенске потребе;
- 4) рекреацију, укључујући и купање;
- 5) гашење пожара;
- 6) пловидбу.

Орган јединице локалне самоуправе, по претходно прибављеном мишљењу јавног водопривредног предузећа, одређује место и начин коришћења воде за намене из става 1. тачка 4) овог члана.

Посебно коришћење вода

Члан 68.

Свако коришћење вода које не представља опште коришћење вода јесте посебно коришћење вода.

Право на посебно коришћење вода стиче се водном дозволом, а ако се посебно коришћење вода врши по основу концесије, и у складу са уговором којим се уређује концесија.

Привремено ограничење права на посебно коришћење вода

Члан 69.

Министарство, а на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, може привремено ограничити право на посебно коришћење вода:

1) ако је услед природних појава доведено у питање обезбеђивање количина воде или угрожен њен квалитет, природна равнотежа акватичних и приобалних екосистема или смањена безбедност од штетног дејства воде;

2) у случају већег оштећења водних објеката, због чега је потребна њихова реконструкција;

3) ако се вода не користи рационално и економично, у складу са уговором о концесији, односно водном дозволом;

4) ако коришћење вода има за последицу њено загађење и угрожавање водних и приобалних екосистема;

5) у другим случајевима, који за последицу имају недостатак воде или смањену безбедност од штетног дејства воде.

Статус објеката по престанку права на посебно коришћење вода

Члан 70.

Ималац права на посебно коришћење вода дужан је да, по престанку тог права, објекте који су изграђени ради остваривања тог права, уклони о свом трошку, у року од годину дана.

Ако ималац права у року из става 1. овог члана не уклони објекат, његово уклањање ће извршити јавно водопривредно предузеће, на терет лица из става 1. овог члана.

Ако се објекат из става 1. овог члана може користити за заштиту од штетног дејства вода, коришћење вода, заштиту квалитета вода или за очување екосистема, постаје јавна својина.

У случају из става 3. овог члана Министарство, а на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, дужан је да 30 дана пре истека права на посебно коришћење вода стеченог на основу водне дозволе, обавести имаоца тог права о могућности коришћења тог објекта за намене из става 3. овог члана, чиме престаје његова обавеза уклањања тог објекта.

Намена, услови и приоритети у коришћењу вода

Члан 71.

Коришћење вода, у смислу овог закона, обухвата коришћење:

1) површинских и подземних вода за снабдевање водом за пиће, санитарно-хигијенске потребе, за потребе индустрије и друге намене;

2) воде за наводњавање;

- 3) водних снага за производњу електричне енергије и погон уређаја;
- 4) воде за рибњаке;
- 5) воде за пловидбу;
- 6) воде за спорт, рекреацију и туризам.

Коришћење вода из става 1. овог члана врши се у складу са овим законом и посебним законима.

Вода се мора користити рационално и економично.

Сваки корисник је дужан да воду користи на начин којим се не ускраћује право коришћења вода другим лицима и не угрожавају циљеви животне средине.

Коришћење вода за снабдевање становништва водом за пиће, санитарно-хигијенске потребе, напајање стоке и одбрану земље има приоритет над коришћењем вода за остале намене.

4.2.2.1. Снабдевање водом

Коришћење воде погодне за пиће

Члан 72.

Подземне воде са квалитетом погодним за пиће и воде са јавних извора користе се само за: снабдевање водом становништва, санитарно-хигијенске потребе, напајање стоке, за потребе индустрије која захтева висококвалитетну воду (прехранбена, фармацеутска и друго) и потребе малих потрошача (испод 1 l/s).

Воде које су планом управљања водама одређене за пиће не могу се користити за друге сврхе, изузев за гашење пожара, нити на начин који би неповољно утицао на количину и својства воде.

Идентификација водних тела и њихова заштита

Члан 73.

Ради трајног обезбеђивања услова за коришћење воде и заштите њеног квалитета, јавно водопривредно предузеће дужно је да на сваком водном подручју идентификује водна тела подземних и површинских вода која се користе или се могу користити за људску потрошњу у будућности, у просечној количини воде већој од 10 m³/дан или за снабдевање водом за пиће више од 50 становника.

Подручја на којима се налазе водна тела из става 1. овог члана морају бити заштићена од намерног или случајног загађивања и других утицаја који могу неповољно утицати на издашност изворишта и на здравствену исправност воде.

Подручја из става 1. овог члана уносе се у регистар заштићених области.

Обавеза контроле квалитета и квантитета воде

Члан 74.

Јавно предузеће, односно друго правно лице које обавља послове снабдевања водом дужно је да:

1) постави уређаје и обезбеди стално и систематско регистровање количина воде и испитивање квалитета воде на водозахвату;

2) предузима мере за обезбеђење здравствене исправности воде за пиће и одржавање хигијене у објекту;

3) предузима мере за обезбеђење техничке исправности уређаја.

Правно лице, односно предузетник које користи воду у процесу рада или производње дужно је да обезбеди стално и систематско регистровање количина воде.

Лице из ст. 1. и 2. овог члана дужно је да податке о мерењима количине и квалитета воде на водозахвату доставља Министарству и јавном водопривредном предузећу, најмање једанпут годишње.

Јавно водопривредно предузеће податке из става 3. овог члана уноси у водни информациони систем.

Здравствена исправност воде и одржавање хигијене у објекту

Члан 75.

Вода која се користи за пиће, за производњу и прераду хране и предмета опште употребе, санитарно-хигијенске потребе и купање мора испуњавати услове у погледу здравствене исправности.

Водни објекат за снабдевање водом за пиће и санитарно-хигијенске потребе и његово непосредно окружење морају испуњавати посебне санитарно-хигијенске услове у погледу изграђености и одржавања хигијене у објекту, у циљу спречавања настајања и сузбијања путева преношења заразних болести водом, у складу са овим и другим законом.

Министар надлежан за послове здравља ближе прописује услове у погледу здравствене исправности воде из става 1. овог члана и санитарно-хигијенске услове у погледу изграђености и одржавања хигијене у водном објекту из става 2. овог члана.

Водна тела и изворишта за регионално снабдевање водом за пиће

Члан 76.

Водна тела, односно изворишта која служе за регионално снабдевање водом за пиће су добра од општег интереса.

Водна тела и границе изворишта из става 1. овог члана одређује Влада.

Изворишта из става 1. овог члана уписују се у јавну књигу о евиденцији непокретности и правима на њима.

Зоне санитарне заштите изворишта за снабдевање водом за пиће

Члан 77.

На подручјима која се користе као изворишта за снабдевање водом за пиће и за санитарно-хигијенске потребе одређују се три зоне санитарне заштите, и то: шира зона заштите, ужа зона заштите и зона непосредне заштите.

Зоне санитарне заштите из става 1. овог члана представљају заштићену област и одређују се у складу са хидролошким, хидрогеолошким и другим својствима земљишта и подсливова, врстом изворишта и његовог окружења, капацитетом изворишта и другим чиниоцима који утичу на издашност изворишта, а одржава на начин којим се не угрожава здравствена исправност воде на изворишту.

Министар, министар надлежан за послове здравља и министар надлежан за послове заштите животне средине ближе прописују за која се изворишта, с обзиром на капацитет, одређују зоне санитарне заштите, као и начин одређивања, одржавања и коришћења зона санитарне заштите.

Захтев за одређивање зона санитарне заштите подноси орган јединице локалне самоуправе на чијој се територији налази извориште за које су елаборатом предвиђене зоне санитарне заштите.

Ако се зоне заштите простиру на територији више јединица локалне самоуправе, захтев подноси свака јединица локалне самоуправе за зоне заштите на својој територији.

Министар надлежан за послове здравља, а за територију аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, доноси решење о одређивању зона санитарне заштите изворишта из става 1. овог члана, на основу елабората из става 4. овог члана.

Против решења из става 6. овог члана, донетог од стране надлежног органа аутономне покрајине за територију аутономне покрајине, може се изјавити жалба министру надлежном за послове здравља у року од 15 дана од дана достављања тог решења.

Решење донето од стране министра надлежног за послове здравља из става 6. овог члана је коначно у управном поступку и против тог решења може се покренути управни спор.

На основу правоснажног решења из става 6. овог члана, зоне санитарне заштите уносе се у план управљања водама, просторни (просторни план јединице локалне самоуправе) и урбанистички (генерални и регулациони) план.

Испитивање квалитета воде на извориштима

Члан 78.

За водна тела из којих се просечно може захватити више од 100 м³/дан, а која су планом управљања водама намењена за снабдевање водом за пиће и за санитарно-хигијенске потребе у будућности, обезбеђује се континуирано мерење количине воде и испитивање њеног квалитета.

Мерење и испитивање из става 1. овог члана врши се према годишњем програму који доноси Министарство.

Мерење и испитивање из става 1. овог члана врши републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове.

Мерење и испитивање из става 1. овог члана може да врши и друго правно лице овлашћено од стране Министарства за обављање тих послова.

Министар решењем овлашћује правно лице из става 4. овог члана, ако има:

1) акт о додели акредитације од стране надлежног акредитационог тела за обављање послова испитивања квалитета воде;

2) референце за послове из става 1. овог члана.

Решење министра из става 5. овог члана је коначно у управном поступку и против њега може се покренути управни спор.

Лице из ст. 3. и 4. овог члана дужно је да податке о количини и квалитету воде доставља квартално Министарству, министарству надлежном за послове здравља, министарству надлежном за послове заштите животне средине, Агенцији за заштиту животне средине, јавном водопривредном предузећу, а за подземне воде и министарству надлежном за послове геологије.

Подаци из става 1. овог члана су јавни.

Истражни радови на изворишту

Члан 79.

Воде из изворишта површинских вода које служе за снабдевање водом за пиће, могу се користити само ако је то коришћење у складу са водним билансом и ако су претходно обављени истражни радови у складу са овим законом.

Воде из изворишта подземних вода које служе за снабдевање водом за пиће, могу се користити само ако је то у складу са водним билансом и ако су претходно обављени хидрогеолошки истражни радови у складу са условима и начином извођења геолошких истраживања прописаним законом којим се уређују геолошка истраживања.

Истражним радовима из ст. 1. и 2. овог члана сматрају се радови који обухватају утврђивање резерви, издашности и квалитета воде на одређеном изворишту.

Обим и врсту истражних радова из става 1. овог члана Министарство утврђује решењем.

Обим и врсту истражних радова из става 2. овог члана министарство надлежно за послове детаљних геолошких истраживања утврђује решењем.

Решење из ст. 4. и 5. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Обавезе извођача истражних и других радова

Члан 80.

Ако се приликом бушења и истражних радова у рударству или приликом извођења рударских и других радова наиђе на водоносни слој, изузев потповршинског водоносног слоја, извођач радова дужан је да без одлагања предузме мере ради спречавања загађивања подземних вода и да о водоносном слоју и предузетим мерама обавести Министарство и министарство надлежно за послове геолошких истраживања.

Ако Министарство обавести извођача радова да се воде из водоносног слоја неће одмах користити, извођач радова је дужан да о свом трошку затвори бушотину.

Бунари и бушотине са слободним истицањем воде морају бити опремљени уређајима за регулисање истицања воде и заштиту вода од загађивања.

Обезбеђивање минималног одрживог протока

Члан 81.

Приликом захватања вода из водотока, односно акумулација, мора се низводно од водозахвата обезбедити минимални одрживи проток, узимајући у обзир, нарочито: хидролошки режим водотока и карактеристике водотока са аспекта коришћења вода и заштите вода, стање акватичног и приобалног екосистема.

Министар и министар надлежан за послове заштите животне средине ближе прописују начин и мерила за одређивање минималног одрживог протока.

4.2.2.2. Коришћење воде за наводњавање

Услови за коришћење воде

Члан 82.

Коришћење вода за наводњавање пољопривредног или другог земљишта врши се у складу са условима утврђеним водном дозволом, а ако се коришћење воде за наводњавање врши по основу концесије, и у складу са уговором којим се уређује концесија.

Квалитет воде

Члан 83.

Вода која се користи за наводњавање пољопривредних култура мора да испуњава услове у погледу квалитета, узимајући у обзир тип земљишта, начин наводњавања, као и пољопривредну културу.

Министар ближе прописује услове у погледу квалитета воде из става 1. овог члана.

4.2.2.3. Коришћење водних снага

Услови коришћења

Члан 84.

Коришћење водних снага за производњу електричне енергије или за погон уређаја снагом воде врши се у складу са условима утврђеним водном дозволом, а ако се коришћење водних снага врши по основу концесије, и у складу са уговором којим се уређује концесија.

Пројектовање и изградња објеката и уређаја

Члан 85.

Пројектовање и изградња објеката и уређаја за коришћење водних снага врши се тако да се:

- 1) омогући враћање воде у водоток или друге површинске воде, после искоришћења енергије;
- 2) не умањи постојећи обим и не спречава коришћење воде за снабдевање становништва и других корисника водом за пиће, наводњавање и друге намене, у складу са овим законом;

3) не умањи степен заштите од штетног дејства вода и не отежава спровођење мера те заштите;

4) не погоршају услови санитарне заштите и не утиче негативно на стање животне средине;

5) обезбеђује њихово вишенаменско коришћење, са обавезном наменом за заштиту од поплава.

4.2.2.4. Коришћење вода за пловидбу

Члан 86.

Вода за пловидбу може се користити под условима који су одређени овим законом и посебним законом.

4.2.2.5. Коришћење вода за узгој рибе

Члан 87.

Коришћење вода за узгој рибе у рибњаку врши се у складу са овим законом и посебним законом.

Топловодни рибњаци не могу се градити на местима на којима се налазе или су планирана изворишта подземних вода, или на којима се планира изградња водних објеката за заштиту од штетног дејства вода.

Забрањен је кавезни узгој риба у акумулацији која служи као извориште за снабдевање водом.

Порибљавање акумулација и канала врши се тако да се не угрози прописани квалитет вода и опстанак акватичних екосистема.

Правно, односно физичко лице које је порибљавањем акумулација и канала угрозило прописани квалитет воде и опстанак акватичних екосистема, сноси трошкове враћања у добар статус површинске воде.

4.2.2.6. Коришћење вода за спорт, рекреацију и туризам

Члан 88.

Коришћење вода за спорт, рекреацију, укључујући и купање и туризам врши се у складу са овим законом и посебним законима.

На акумулацијама које служе за снабдевање водом забрањено је коришћење пловног објекта са моторима са унутрашњим сагоревањем.

4.2.3. Експлоатација речних наноса

Право на експлоатацију речних наноса

Члан 89.

Експлоатација речних наноса врши се са водног земљишта, на локалитетима где је то од интереса за очување или побољшање водног режима, у обиму који неће нарушити водни режим, постојећу експлоатацију подземних вода, стабилност обала и природну равнотежу акватичних и приобалних екосистема.

Право на експлоатацију речних наноса стиче се водном сагласношћу, а ако се експлоатација речних наноса врши по основу концесије, и у складу са уговором којим се уређује концесија.

Уз захтев за издавање водне сагласности подноси се:

- 1) пројекат експлоатације речних наноса;
- 2) мишљење јавног водопривредног предузећа на пројекат експлоатације речних наноса;
- 3) мишљење органа надлежног за пловидбу на унутрашњим пловним путевима, када се експлоатација речних наноса врши на пловном путу;
- 4) у случају експлоатације речних наноса са пољопривредног земљишта, сагласност Министарства, а за територију аутономне покрајине сагласност надлежног органа аутономне покрајине;
- 5) доказ о праву својине, односно праву коришћења водног земљишта, са кога се врши експлоатација;
- 6) копија плана парцеле;
- 7) акт надлежног органа о сагласности на студију о процени утицаја на животну средину, односно акт надлежног органа којим утврђује да није потребна процена утицаја на животну средину.

Обавезе лица које обавља експлоатацију речних наноса

Члан 90.

Правно лице, односно предузетник може да обавља експлоатацију речних наноса ако је уписан у одговарајући регистар за обављање те делатности.

Лице из става 1. овог члана дужно је да:

- 1) води евиденцију о експлоатацији речних наноса, која нарочито садржи податке о локацији, врсти, количини и начину експлоатације речних наноса;
- 2) податке из тачке 1) овог става доставља Министарству, а на територији аутономне покрајине надлежном органу аутономне покрајине и јавном водопривредном предузећу, најкасније до 5-ог у месецу за претходни месец.

Забрана експлоатације речних наноса

Члан 91.

Министар решењем забрањује експлоатацију речних наноса ако је:

- 1) на деоници водотока експлоатацијом наноса изазван или може бити изазван поремећај водног режима;
- 2) дошло до поремећаја стабилности речног корита или водног земљишта;
- 3) нарушен добар еколошки статус.

Решење из става 1. овог члана је коначно у управном поступку и против тог решења може се покренути управни спор.

4.3. Заштита вода од загађивања

4.3.1 Појам и граничне вредности емисије

Појам

Члан 92.

Заштита вода, у смислу овог закона, јесте скуп мера и активности којима се квалитет површинских и подземних вода штити и унапређује, укључујући и од утицаја прекограничног загађења, ради:

- 1) очувања живота и здравља људи;
- 2) смањења загађења и спречавања даљег погоршања стања вода;
- 3) обезбеђења нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене;
- 4) заштите водних и приобалних екосистема и постизања стандарда квалитета животне средине у складу са прописом којим се уређује заштита животне средине и циљеви животне средине.

Граничне вредности емисије

Члан 93.

Ради спречавања погоршања квалитета воде и животне средине, одређују се граничне вредности емисије за одређене групе или категорије загађујућих супстанци, и то за:

- 1) технолошке отпадне воде пре њиховог испуштања у јавну канализацију;
- 2) технолошке и друге отпадне воде које се непосредно испуштају у реципијент;
- 3) воде које се после пречишћавања испуштају из система јавне канализације у реципијент;
- 4) отпадне воде које се испуштају у реципијент из септичке и сабирне јаме.

Влада, на предлог министра надлежног за послове заштите животне средине, утврђује:

- 1) граничне вредности емисије из става 1. овог члана, као и рокове за њихово достизање;
- 2) граничне вредности загађујућих супстанци у површинским и подземним водама и седименту, укључујући и приоритетне и приоритетне хазардне супстанце у површинским водама и рокове за њихово достизање.

4.3.2. Планирање заштите вода

План заштите вода од загађивања

Члан 94.

Заштита вода спроводи се у складу са планом заштите вода од загађивања.

План заштите вода од загађивања нарочито садржи: мере за контролу, спречавање, прекидање и смањивање уношења у површинске и подземне воде хазардних супстанци; мере за спречавање уношења и одлагање отпадних и других материја на подручјима на којима то може утицати на погоршање квалитета вода; мере за пречишћавање отпадних вода; мере превенције и контроле уношења расутих загађења, ради спречавања њиховог утицаја; мере заштите акватичних екосистема и других екосистема који непосредно зависе од акватичних екосистема од хазардних и приоритетних супстанци, укључујући и приоритетне хазардне супстанце; начин спровођења интервентних мера у одређеним случајевима загађивања; органе и правна лица који су дужни спроводити поједине мере и радове; рокове за смањење загађивања воде; одговорности и овлашћења у вези са спровођењем заштите вода, изградње објеката, са пратећим уређајима за пречишћавање отпадних вода и друге мере потребне за заштиту и унапређење квалитета вода.

Саставни део плана из става 1. овог члана је и класификација водних тела површинских и подземних вода утврђена у складу са овим законом.

План из става 1. овог члана мора бити у складу са Стратегијом и планом управљања водама.

Доношење плана

Члан 95.

План заштите вода од загађивања доноси Влада, на предлог Министарства, за период од шест година.

Министарство сваке друге године, рачунајући од дана доношења плана заштите вода од загађивања из става 1. овог члана, подноси извештај Влади о извршењу тог плана.

Усаглашавање планова

Члан 96.

План заштите вода од загађивања и акциони план заштите вода који доноси министарство надлежно за послове заштите животне средине међусобно се усаглашавају.

4.3.3. Забране и обавезе загађивача

Забране ради заштите квалитета воде

Члан 97.

Ради заштите квалитета вода, забрањено је:

1) уношење у површинске и подземне воде отпадних вода које садрже хазардне и загађујуће супстанце изнад прописаних граничних вредности емисије које могу довести до погоршања тренутног стања;

2) испуштање отпадне воде у стајаће воде, ако је та вода у контакту са подземном водом, која може проузроковати угрожавање доброг еколошког или хемијског статуса стајаће воде;

3) испуштање са пловних објеката или са обале загађујућих супстанци које директно или индиректно доспевају у воде, а потичу од било ког уређаја са брода или уређаја за пребацивање на брод или са брода;

- 4) испуштање прекомерно термички загађене воде;
- 5) коришћење ђубрива или средстава за заштиту биља у обалном појасу до 5 m;
- 6) испуштање у јавну канализацију отпадних вода које садрже хазардне супстанце:
 - изнад прописаних вредности,
 - које могу штетно деловати на могућност пречишћавања вода из канализације,
 - које могу оштетити канализациони систем и постројење за пречишћавање вода,
 - које могу негативно утицати на здравље лица која одржавају канализациони систем;
- 7) коришћење напуштених бунара као септичких јама;
- 8) остављање у кориту за велику воду природних и вештачких водотока и језера, као и на другом земљишту, материјала који могу загадити воде;
- 9) прање возила, машина, опреме и уређаја у површинским водама и на водном земљишту.

Обавеза пречишћавања отпадних вода

Члан 98.

Правно лице, предузетник, односно физичко лице које испушта или одлаже материје које могу загадити воду дужно је да те материје, пре испуштања у систем јавне канализације или реципијент, делимично или потпуно одстрани, у складу са овим законом и посебним законима који уређују област заштите животне средине, односно прописа донетих на основу тих закона.

Правно лице, предузетник, односно физичко лице које испушта отпадну воду непосредно у реципијент дужно је да обезбеди пречишћавање отпадних вода до нивоа који одговара граничним вредностима емисије, односно до нивоа којим се не нарушавају стандарди квалитета животне средине реципијента (комбиновани приступ), узимајући строжији критеријум од ова два.

Ради обезбеђивања пречишћавања отпадних вода, правно лице, односно предузетник које испушта отпадну воду у реципијент или јавну канализацију дужно је да обезбеди средства и утврди рокове за изградњу и погон тих уређаја, у складу са планом заштите вода од загађивања и посебним законима који уређују област заштите животне средине.

Акт о испуштању отпадних вода у јавну канализацију доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Обавеза мерења количине и испитивања квалитета отпадних вода

Члан 99.

Правно лице, односно предузетник који испушта отпадне воде у пријемник и јавну канализацију, дужно је да постави уређаје за мерење, да континуирано мери количине отпадних вода и испитује биохемијске и механичке параметре квалитета отпадних вода и да извештај о извршеним мерењима

квартално доставља јавном водопривредном предузећу, министарству надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за животну средину.

Правно лице, односно предузетник који има уређаје за пречишћавање отпадних вода, дужно је да мери количине и испитује квалитет отпадних вода пре и после пречишћавања, да обезбеди редовно функционисање уређаја за пречишћавање отпадних вода и да води дневник њиховог рада.

Мерења количина и испитивање квалитета отпадних вода врши овлашћено правно лице, у складу са овим законом.

Министар и министар надлежан за послове заштите животне средине ближе прописују начин и услове за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржину извештаја о извршеним мерењима из става 1. овог члана.

Обавеза контроле исправности објеката

Члан 100.

Правно лице које врши сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода дужно је да врши контролу исправности објеката за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода, пре свега у погледу водонепропусности, сваких пет година, а у случају уређаја за мерење количина отпадних вода једанпут годишње.

Контролу исправности објеката из става 1. овог члана врши овлашћено правно лице, у складу са овим законом и законом којим се уређује изградња објеката, и о томе издаје потврду.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана односе се и на септичке и сабирне јаме.

Обавезе у случају непосредне опасности од загађивања

Члан 101.

Ако дође до непосредне опасности од загађивања, односно до загађивања површинских и подземних вода, правно лице, предузетник, односно физичко лице из члана 98. овог закона дужно је да предузме мере за спречавање, односно за смањивање и санацију загађења вода и да планира средства и рокове за њихово остваривање.

Ако правно лице, предузетник, односно физичко лице не предузме мере за смањивање и санацију загађења вода из става 1. овог члана, те мере предузеће јавно водопривредно предузеће, о његовом трошку.

Обавеза заштите вода од загађивања са пловних објеката

Члан 102.

У луци, пристаништу, марини и зимовнику морају бити постављени уређаји за преузимање отпадних минералних уља, уљних смеша, отпадних вода и других отпадних материја са пловних објеката, у складу са посебним законом.

Обавеза одржавања уређаја за минерална уља

Члан 103.

Власник, односно корисник нафтовода и уређаја за прихватање, прераду и чување минералних уља, дужан је да их одржава на начин да онемогући отицање и цурење уља у воде, у складу са посебним законом.

Обавеза пријаве загађења

Члан 104.

Ако грађанин, власник, односно корисник дела обале, заповедник пловног објекта и друго одговорно лице на пловном објекту примети да је дошло до загађивања вода у водотоку или језеру, дужно је да без одлагања обавести један од надлежних органа (капетанију пристаништа, Министарство, министарство надлежно за заштиту животне средине, министарство надлежно за унутрашње послове, јавно водопривредно предузеће).

4.3.4. Правна лица за испитивање квалитета отпадних вода и праћење хаваријских загађења

Испитивање квалитета отпадних вода

Члан 105.

Испитивање квалитета отпадних вода може да врши правно лице које је овлашћено од стране Министарства за обављање тих послова.

Министар решењем овлашћује правно лице из става 1. овог члана, ако има:

- 1) акт о додели акредитације од стране надлежног акредитационог тела;
- 2) референце за обављање послова из става 1. овог члана.

Решење министра из става 2. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Списак овлашћених правних лица из става 2. овог члана објављује се на веб-сајту Министарства.

Праћење хаваријског загађења

Члан 106.

У случају хаваријског загађења вода, републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове дужна је да, по сазнању о хаваријском загађењу, без одлагања обавести Министарство, министарство надлежно за послове здравља, министарство надлежно за послове заштите животне средине, министарство надлежно за унутрашње послове, Агенцију за заштиту животне средине, јавно водопривредно предузеће и јединицу локалне самоуправе на чијој је територији настало загађење.

Друго овлашћено правно лице које врши мониторинг статуса вода дужно је да, по сазнању за хаваријско загађење вода, без одлагања о томе обавести републичку организацију надлежну за хидрометеоролошке послове.

Републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове дужна је да непрекидно прати кретање таласа хаваријског загађења воде дуж

водотока све до тренутка престанка хаваријског загађења и о томе обавештава лица из става 1. овог члана.

4.3.5. Систематско праћење статуса вода и заштићених области - мониторинг

Мониторинг статуса вода

Члан 107.

Ради обезбеђивања усаглашеног и свеобухватног прегледа статуса површинских и подземних вода Република Србија успоставља мониторинг статуса вода на водном подручју и обезбеђује његово извршење.

Мониторинг из става 1. овог члана обухвата:

- 1) за површинске воде - запремину, водостаје и протицаје до степена значајног за еколошки и хемијски статус и еколошки потенцијал, као и параметре еколошког и хемијског статуса и еколошког потенцијала;
- 2) за подземне воде - нивое и контролу хемијског и квантитативног статуса.

Мониторинг статуса вода у заштићеним областима обухвата и додатне показатеље статуса вода, у складу са прописима којима је то подручје утврђено као заштићено.

Годишњи програм мониторинга

Члан 108.

Годишњи програм мониторинга нарочито садржи:

- 1) број и положај мерних профила на површинским водама;
- 2) број и положај пијезометара и других објеката за мерење количине и нивоа подземних вода;
- 3) начин и број мерења количине и нивоа површинских и подземних вода;
- 4) начин и поступак испитивања квалитета вода;
- 5) број и услове у којима се врши испитивање;
- 6) садржину извештаја о утврђеном квалитету вода.

Спровођење годишњег програма мониторинга

Члан 109.

Мониторинг статуса вода врши републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове према годишњем програму који доноси Влада, на предлог Министарства и министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове дужна је да извештаје о испитивању квалитета вода квартално доставља Министарству и Агенцији за заштиту животне средине.

Мерење и испитивање квалитета вода из годишњег програма из става 1. овог члана може да врши и друго правно лице.

Министар решењем овлашћује правно лице из става 3. овог члана, ако има:

- 1) акт о додели акредитације од стране надлежног акредитационог тела;
- 2) референце за обављање послова из става 3. овог члана.

Правно лице из става 3. овог члана дужно је да резултате испитивања квартално доставља републичкој организацији надлежној за хидрометеоролошке послове и Агенцији за животну средину.

Републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове дужна је да омогући коришћење резултата мониторинга свим заинтересованим правним и физичким лицима, без накнаде.

Републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове сачињава годишњи извештај о стању и променама квалитета вода, који доставља Министарству, јавном водопривредном предузећу, министарству надлежном за послове здравља, министарству надлежном за послове заштите животне средине, Агенцији за заштиту животне средине и министарству надлежном за послове геологије, најкасније до 1. марта текуће године за претходну годину.

Регистар заштићених области

Члан 110.

Заштићене области на водном подручју, у смислу овог закона, јесу:

- 1) зоне санитарне заштите изворишта из члана 77. овог закона;
- 2) подручја намењена захватању воде за људску потрошњу из члана 73. овог закона;
- 3) водна тела намењена рекреацији, укључујући и области одређене за купање;
- 4) области осетљиве на нутријенте, укључујући области подложне еутрофикацији и области осетљиве на нитрате из пољопривредних извора;
- 5) области намењене заштити станишта или врста где је битан елемент њихове заштите одржавање или побољшање статуса вода;
- 6) области намењене заштити економски важних акватичних врста.

За заштићене области из става 1. овог члана јавно водопривредно предузеће води регистре заштићених области, који нарочито садрже: пропис којим је област проглашена као заштићена и институцију која је ту област прогласила за заштићену, као и положај и карактеристике области.

Министар, министар надлежан за послове заштите животне средине и министар надлежан за послове здравља споразумно утврђују критеријуме за одређивање заштићених области из става 1. овог члана и ближе прописују садржину и начин вођења регистра заштићених области.

Министар и министар надлежан за послове здравља решењем одређују заштићене области из става 1. тач. 1) до 3) овог члана.

Министар и министар надлежан за послове заштите животне средине решењем одређују заштићене области из става 1. тач. 4) до 6) овог члана.

Класификација водних тела површинских и подземних вода

Члан 111.

Ради заштите и побољшања квалитета површинских вода врши се класификација водних тела површинских вода, у зависности од њиховог еколошког и хемијског статуса.

Ради заштите и унапређења квалитета подземних вода врши се класификација водних тела подземних вода, у зависности од њиховог квантитативног и хемијског статуса.

Министар и министар надлежан за послове заштите животне средине ближе прописују параметре еколошког и хемијског статуса из става 1. овог члана, као и квантитативног и хемијског статуса из става 2. овог члана.

Класификована водна тела површинских вода, односно класификована водна тела подземних вода евидентирају се у плану управљања водама.

Ревизија извршене класификације водних тела површинских вода врши се на основу резултата мониторинга статуса вода.

4.4. Издавање и одузимање лиценце

Члан 112.

Послови за чије обављање јавно предузеће, односно друго правно лице мора да има лиценцу јесу:

- 1) снабдевање водом за пиће системом јавног водовода;
- 2) сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода системом јавне канализације;
- 3) спровођење одбране од поплава и других облика заштите од штетног дејства вода;
- 4) старање о функционисању водних објеката и система;
- 5) одржавање регулационих и заштитних објеката и пратећих уређаја на њима;
- 6) одржавање мелиорационих система за одводњавање и наводњавање;
- 7) извођење санационих радова и хитних интервенција на заштитним и регулационим објектима;
- 8) праћење стања водних објеката;
- 9) други послови у складу са овим законом.

Послове из става 1. овог члана може да обавља јавно предузеће, односно друго правно лице које је уписано у одговарајући регистар за обављање тих послова.

Лиценцу може да добије лице из става 1. овог члана које испуњава услове у погледу техничко-технолошке опремљености и организационе и кадровске оспособљености.

Лиценца се издаје решењем Министарства, на захтев лица из става 1. овог члана, на период од пет година.

Трошкове издавања лиценце сноси лице из става 1. овог члана, у складу са законом којим се уређују републичке административне таксе.

Лиценца се може одузети ако:

- 1) лице из става 1. овог члана престане да испуњава услове за издавање лиценце;
- 2) се утврди да је лиценца издата на основу нетачних и неистинитих података.

Решење о издавању лиценце и одузимању лиценце је коначно у управном поступку и против тог решења може се покренути управни спор.

Јавно предузеће, односно правно лице из става 1. овог члана коме је одузета лиценца може да поднесе захтев за издавање нове лиценце, по истеку рока од годину дана од дана доношења решења о одузимању лиценце.

Министарство води евиденцију о издатим и одузетим лиценцама.

Министар ближе прописује услове из става 3. овог члана, као и начин вођења евиденције издатих и одузетих лиценци.

V. ВОДНА АКТА И ВОДНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

1. Водна акта

Врсте водних аката

Члан 113.

Ради обезбеђивања јединственог водног режима и остваривања управљања водама, у складу са одредбама овог закона, издају се водна акта.

Водна акта су управна акта која се доносе у складу са прописом којим се уређује општи управни поступак.

Водна акта су:

- 1) водни услови;
- 2) водна сагласност;
- 3) водна дозвола;
- 4) водни налог.

Водна акта се издају у складу са Стратегијом, планом управљања водама и одговарајућом техничком документацијом.

Доношење водних аката и одлучивање по жалби

Члан 114.

Водна акта доноси Министарство, на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, на територији града Београда надлежни орган Града, а на територији јединице локалне самоуправе надлежни орган јединице локалне самоуправе, у року од два месеца од дана подношења захтева за издавање водног акта.

Захтев за издавање водних аката из става 1. овог члана подноси лице које, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња објеката, прибавља грађевинску дозволу, израђује просторне или урбанистичке планове, као и лице које газдује шумама (у даљем тексту: подносилац захтева).

Против водног акта из става 1. овог члана, донетог од стране надлежног органа аутономне покрајине, надлежног органа Града, односно надлежног

органа јединице локалне самоуправе, може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања тог водног акта.

Водни акт из става 1. овог члана донет од стране министра је коначан у управном поступку и против тог акта може се покренути управни спор.

Министар прописује садржину и образац захтева за издавање водних аката.

1.1. Водни услови

Издавање водних услова

Члан 115.

Водни услови издају се у поступку припреме техничке документације за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и извођење других радова који могу трајно, повремено или привремено утицати на промене у водном режиму, односно угрозити циљеве животне средине, као и за израду планских докумената за уређење простора и газдовање шумама.

Водним условима одређују се технички и други захтеви који морају да се испуне при изградњи и реконструкцији објеката, изради планских докумената и извођењу других радова из става 1. овог члана, ради усклађивања са одредбама овог закона и прописима донетим на основу њега.

Изузетно од става 1. овог члана водни услови се не издају у случају:

- 1) прикључења нових или реконструисаних стамбених или мањих пословних и других објеката на јавни водовод и канализацију, а воду користе само за пиће и санитарне потребе;
- 2) изградње бунара за снабдевање водом за пиће једног домаћинства;
- 3) изградње мелиорационог система површине до 1 ha, односно са потрошњом воде за наводњавање до 2500 m³ у вегетационом периоду;
- 4) коришћења воде за гашење пожара и одбрану земље;
- 5) коришћења поплавног и инундационог подручја за пашњаке и ливаде.

Важење водних услова

Члан 116.

Водни услови престају да важе по истеку две године од дана њиховог издавања, ако у том року није поднет захтев за издавање водне сагласности.

Објекти, радови и планска документа за које се издају водни услови

Члан 117.

Водни услови се издају за изградњу, односно реконструкцију објеката, извођење радова, израду планских докумената, и то за:

- 1) брану са акумулацијом;
- 2) јавни водовод;
- 3) регионални вишенаменски хидросистем;

- 4) хидроелектрану, термоелектрану, нуклеарни објекат;
- 5) индустријски и други објекат за који се захвата и доводи вода из површинских и подземних вода, као и за индустријски и други објекат чије се отпадне воде испуштају у површинске воде, подземне воде или јавну канализацију;
- 6) постројење за пречишћавање отпадних вода и објекат за одвођење и испуштање отпадних вода;
- 7) магистрални и регионални пут, железнице и мостове на њима, аеродром;
- 8) преводницу, пловни пут, луку, марину и пристаниште;
- 9) индустријску и комуналну депонију;
- 10) магистрални нафтовод, гасовод, далековод, трафостаницу, продуктовод, кабловски вод испод корита реке за пренос електричне енергије, ТТ и оптички кабл;
- 11) систем за одводњавање;
- 12) систем за наводњавање;
- 13) систем за одвођење атмосферских вода насеља;
- 14) подземно и надземно складиште за нафту и њене деривате и друге хазардне и приоритетне супстанце;
- 15) складиштење на обалама материја које могу загадити воду;
- 16) израду просторних (просторни план јединице локалне самоуправе) и урбанистичких (генерални и регулациони) планова;
- 17) планове газдовања шумама на водном земљишту;
- 18) рударске истражне и експлоатационе радове и објекте;
- 19) уређење водотока и изградњу заштитних водних објеката;
- 20) испирање акумулационог језера или чишћење наталоженог наноса из акумулационог језера;
- 21) експлоатацију и депоновање на водном земљишту: речних наноса, камена и другог материјала из корита водотока, спрудова, речних алувиона и са обала природних водотока, природних и вештачких акумулација; тресета за хортикултуру; рекултивацију експлоатационог поља и непосредне околине, по завршеној експлоатацији;
- 22) вештачко обогаћивање или повећање запремине подземних издани;
- 23) рибњак;
- 24) изградњу или затрпавање бушених и рени бунара, као и других бушотина за потребе рударских, геолошких и других радова;
- 25) јавна скијалишта;
- 26) јавни водовод у сеоском насељу;
- 27) сађење дрвећа и жбунастог биља и њихова сеча у кориту за велику воду и на обали;
- 28) промену катастарске културе земљишта на ерозионом подручју;
- 29) воденицу и стамбени објекат на сплаву;

30) други објект и радове, који могу привремено, повремено или трајно да проузрокују промене у водном режиму или на које може утицати водни режим.

Овлашћење за издавање водних услова

Члан 118.

Водне услове за објекте, радове и планска документа из члана 117. тач. 1) до 25) овог закона издаје Министарство, на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, а на територији града Београда надлежни орган Града.

Водне услове из члана 117. тач. 26) до 30) овог закона издаје надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Ако утицај на водни режим изградње објекта из члана 117. тачка 30) овог закона прелази границе територије јединице локалне самоуправе, водне услове издаје Министарство, а на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине.

Пре издавања водних услова за објекте, радове и планска документа из става 1. овог члана подносилац захтева је дужан да прибави мишљење републичке организације надлежне за хидрометеоролошке послове и јавног водопривредног предузећа.

Изузетно од става 4. овог члана Министарство, надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган Града може подносиоца захтева да ослободи обавезе да прибави мишљење републичке организације надлежне за хидрометеоролошке послове, а по потреби може захтевати да подносилац захтева прибави мишљење министарства надлежног за послове заштите животне средине и/или специјализоване стручне научне институције (заводи, институти и друго).

Пре издавања водних услова за објекте и радове из става 2. овог члана, подносилац захтева је дужан да прибави мишљење јавног водопривредног предузећа.

За објекте, радове и планска документа на територији бањског места подносилац захтева је дужан да прибави мишљење министарства надлежног за послове туризма.

Министар ближе прописује садржину мишљења из става 4. овог члана.

1.2. Водна сагласност

Издавање водне сагласности

Члан 119.

Водном сагласношћу утврђује се да је техничка документација за објекте и радове, као и планска документа за уређење простора и газдовање шумама из члана 117. овог закона урађена у складу са издатим водним условима.

Водна сагласност издаје се пре почетка изградње нових и реконструкције постојећих објекта и постројења и извођења других радова који могу имати утицај на водни режим, као и доношења планских докумената за уређење простора и газдовање шумама.

Изузетно од става 1. овог члана, водна сагласност може се издати и без водних услова ако, на основу техничке документације, орган надлежан за

издавање водне сагласности утврди да се изградњом објеката или радовима који су предмет техничке документације не ремети водни режим.

Водну сагласност издаје орган који је издао водне услове.

Рок важности и преношење права

Члан 120.

Водна сагласност за експлоатацију речних наноса издаје се на одређено време, а најдуже за период од две године.

Право стечено на основу водне сагласности не може се, без сагласности надлежног органа који је издао водну сагласност, пренети на друго лице.

Решење о преносу права из става 2. овог члана доноси Министарство, надлежни орган аутономне покрајине, надлежни орган Града, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе, у року од два месеца од дана подношења захтева.

Против решења из става 3. овог члана донетог од стране надлежног органа аутономне покрајине, надлежног органа Града, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења.

Решење из става 3. овог члана донето од стране Министарства је коначно у управном поступку и против тог решења може се покренути управни спор.

Престанак важења водне сагласности

Члан 121.

Водна сагласност престаје да важи ако се у року од две године од дана њеног добијања не поднесе надлежном органу захтев за издавање грађевинске дозволе, односно захтев за издавање дозволе за изградњу рудника.

Решење о утврђивању престанка важења водне сагласности доноси орган који је издао водну сагласност.

Против решења из става 2. овог члана донетог од стране надлежног органа аутономне покрајине, надлежног органа Града, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења.

Решење из става 2. овог члана донето од стране Министарства је коначно у управном поступку и против тог решења може се покренути управни спор.

1.3. Водна дозвола

Издавање водне дозволе

Члан 122.

Водном дозволом се утврђују начин, услови и обим коришћења вода, начин, услови и обим испуштања отпадних вода, складиштења и испуштања хазардних и других супстанци које могу загадити воду, као и услови за друге радове којима се утиче на водни режим.

Водна дозвола за коришћење подземних вода не може се издати без решења министарства надлежног за послове геолошких истраживања о утврђеним и разврстаним резервама подземних вода.

Водну дозволу издаје орган који је надлежан за издавање водне сагласности, односно водних услова.

Орган из става 3. овог члана за објекте и радове на територији бањског места, као и за коришћење воде са природним лековитим својством, водну дозволу издаје уз сагласност министарства надлежног за послове туризма.

Водна дозвола издаје се на одређено време, а најдуже за период од 15 година.

Важност водне дозволе може се продужити на захтев имаоца водне дозволе, који се подноси најкасније два месеца пре истека рока важења водне дозволе.

Издавање водне дозволе без водних услова и водне сагласности

Члан 123.

Водна дозвола не може се издати без прибављених водних услова и издате водне сагласности.

Изузетно од става 1. овог члана, водна дозвола може се издати без водних услова и водне сагласности за изграђене објекте и системе који имају употребну дозволу и не утичу неповољно на водни режим.

Изузеци од обавезе издавања водне дозволе

Члан 124.

Водна дозвола не издаје се за:

- 1) дистрибуцију воде водоводном мрежом од резервоара, односно главног магистралног вода до мерног инструмента потрошача;
- 2) одржавање природних и вештачких водотока и инундационих подручја за обезбеђење пропусне способности, регулационих и заштитних објеката и водних објеката основне каналске мреже за одводњавање, које врши јавно водопривредно предузеће;
- 3) испуштање отпадних вода домаћинства и правних лица која воде коришћене за пиће и санитарне потребе испуштају у систем јавне канализације;
- 4) одржавање пловног пута.

Поред послова из става 1. овог члана, власник, односно корисник земљишта може, без водне дозволе, за потребе сопственог домаћинства да користи:

- 1) атмосферску воду, која се сакупља на његовом земљишту;
- 2) воде које извиру на том земљишту, али не отичу изван његове границе;
- 3) подземне воде на његовом земљишту за пиће, напајање стоке и санитарне потребе.

Пренос права стечених на основу водне дозволе

Члан 125.

Право стечено на основу водне дозволе не може се пренети на друго лице без сагласности органа који је издао водну дозволу.

Против решења о давању сагласности из става 1. овог члана донетог од стране надлежног органа аутономне покрајине, надлежног органа Града, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења.

Решење о давању сагласности из става 1. овог члана које је донето од стране Министарства је коначно у управном поступку и против тог решења може се покретнути управни спор.

Престанак важења водне дозволе

Члан 126.

Водна дозвола престаје да важи:

- 1) истеком рока на који је издата;
- 2) услед стечаја или ликвидације правног лица коме је издата;
- 3) ако се ималац водне дозволе у писаној форми одрекне њеног коришћења;
- 4) ако се, без оправданих разлога, не користи дуже од две године од њеног добијања;
- 5) ако се не поштују услови из водне дозволе.

Решење о утврђивању престанка важења водне дозволе доноси орган који је издао водну дозволу.

Против решења из става 2. овог члана донетог од стране надлежног органа аутономне покрајине, надлежног органа Града, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења.

Решење из става 2. овог члана донето од стране Министарства је коначно у управном поступку и против тог решења може се покретнути управни спор.

Употребна дозвола

Члан 127.

Употребна дозвола не може се издати без претходно издате водне дозволе.

Изузетно од става 1. овог члана, употребна дозвола за регулацију водотока, изградњу насипа, далековода, магистралних и регионалних путева, железница, магистралних нафтовода и гасовода, кабловских водова испод корита реке за пренос електричне енергије, ТТ и оптичких каблова, мостова, може се издати по претходно прибављеној потврди о испуњености услова из водне сагласности.

Потврду из става 2. овог члана издаје орган који је издао водну сагласност.

1.4. Водни налог

Члан 128.

Водним налогом се лицу коме је издата водна дозвола, односно потврда налаже да у одређеном року изврши неку радњу, односно да се уздржи од неког чињења, ради отклањања опасности од насталог или могућег поремећаја водног режима, односно поремећаја стабилности речног корита или водног земљишта, као и успостављања стања у складу са условима из издате водне дозволе.

Водни налог издаје Министарство, на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, на територији града Београда надлежни орган Града, а на територији локалне самоуправе надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Против решења из става 2. овог члана донетог од стране надлежног органа аутономне покрајине, надлежног органа Града, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе, може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења.

Решење из става 2. овог члана донето од стране Министарства је коначно у управном поступку и против тог решења може се покренути управни спор.

2. Водна документација

Врсте водне документације

Члан 129.

Водна документација јесте:

- 1) водна књига;
- 2) водни катастар.

Водна књига

Члан 130.

Водна књига је регистар о издатим водним актима.

Министарство, на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, на територији града Београда надлежни орган Града, а на територији локалне самоуправе надлежни орган јединице локалне самоуправе, дужан је да сва издата водна акта води у водној књизи.

Водна књига нарочито садржи: уписник водних сагласности; уписник водних дозвола и потврда; уписник водних услова; уписник водних налога; уписник закључака о одбацивању захтева странке; уписник аката о ненадлежности органа за поступање по захтеву странке; збирку исправа и техничку документацију.

Водна књига води се у писаној и електронској форми.

Надлежни орган аутономне покрајине, надлежни орган Града, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да Министарству доставља податке из водне књиге.

Министарство је дужно да податке из водне књиге доставља министарству надлежном за послове који се односе на техничке прописе, у складу са посебним законом.

Министар ближе прописује садржину, начин вођења и образац водне књиге из става 3. овог члана.

Водни катастар

Члан 131.

Ради обезбеђења података потребних за управљање водама, односно коришћење вода, заштиту вода и заштиту од штетног дејства вода, воде се водни катастри.

Водни катастри су:

- 1) катастар водног добра;
- 2) катастар водних објеката;
- 3) катастар коришћења вода;
- 4) катастар загађивача.

Водни катастри из става 2. овог члана су саставни део водног информационог система.

Садржина и начин вођења водног катастра

Члан 132.

Катастар водног добра садржи нарочито: регистар, збирку исправа и техничку и осталу документацију о површинским и подземним водама, водном земљишту и експлоатацији речних наноса са водног земљишта.

Катастар водних објеката садржи нарочито: регистар, збирку исправа и техничку документацију о водном објекту.

Катастар коришћења вода садржи нарочито: регистар, збирку исправа и техничку и осталу документацију о изворима и корисницима вода, количини и квалитету захваћене воде за поједине намене.

Катастар загађивача вода нарочито садржи: регистар, збирку исправа и техничку и осталу документацију о изворима загађивања вода, количини и врсти емисије и пријемницима (реципијентима).

Водне катастре из ст. 1. до 4. овог члана води јавно водопривредно предузеће.

Јавно водопривредно предузеће дужно је да доставља Министарству регистре водних катастара.

Министарство је дужно да податке из водног катастра доставља министарству надлежном за послове који се односе на техничке прописе, у складу са посебним законом.

Водни катастар води се у писаној и електронској форми.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења водних катастара из ст. 1. до 4. овог члана.

Правно лице које је сопственим средствима изградило водне објекте дужно је да, на захтев Министарства и јавног водопривредног предузећа, достави податке за водне катастре из ст. 1. до 4. овог члана.

VI. ЗАБРАНЕ, ОГРАНИЧЕЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ВЛАСНИКА И КОРИСНИКА ВОДНОГ ЗЕМЉИШТА И ВОДНИХ ОБЈЕКТА

1. Забране и ограничења

Члан 133.

Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других водних објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења пролаза великих вода и спровођења одбране од поплава, као и заштите животне средине, забрањено је:

1. на насипима и другим водним објектима копати и одлагати материјал, напасати крупну стоку, вући посечено дрвеће, прелазити и возити моторно возило, осим на местима на којима је то дозвољено и обављати друге радње којима се може угрозити стабилност тих објеката;

2. на водном земљишту:

1) градити објекте којима се смањује пропусна моћ корита,

2) одлагати чврсти отпад и опасан и штетан материјал,

3) складиштити дрво и други чврст материјал на начин којим се ремете услови проласка великих вода,

4) садити дрвеће на одбрамбеном насипу, у инундацијском појасу ширине најмање 10 m од небрањене ножице насипа према водотоку, а у брањеној зони супротно издатим водним условима;

5) прати возила и друге машине,

6) вршити друге радње, осим у случају:

(1) изградње објеката јавне инфраструктуре у складу са овим или посебним законом,

(2) спровођења мера очувања, унапређења и презентације природних вредности,

(3) изградње објеката за коришћење вода, уређење водотока, обезбеђења пловидбе и спровођење заштитних мера на природним купалиштима, у складу са овим законом,

(4) изградње објеката за заштиту вода од загађења,

(5) изградње објеката намењених одбрани државе,

(6) формирања привремених депонија шљунка и песка тако да се не ремети пролазак великих вода, и на удаљености не мањој од 30 m од небрањене ножице насипа,

(7) предузимања радњи ради заштите људи, животиња и имовине,

(8) вршења експлоатације минералних сировина у складу са овим и посебним законом;

3. у поплавном подручју градити објекте на начин којим се омета протикање воде и леда или супротно прописима за градњу у поплавном подручју;

4. садити дрвеће на одбрамбеном насипу, у инундацијском појасу ширине најмање 10 m од небрањене ножице насипа ка водотоку и у брањеној зони на удаљености до 50 m од унутрашње ножице насипа;

5. копати бунаре, ровове и канале поред насипа у појасу ширине најмање 10 m од небрањене ножице насипа према водотоку, односно до 50 m према брањеном подручју, осим ако је њихова функција заштита од штетног дејства вода или је техничком документацијом, урађеном у складу са овим законом, доказано да није угрожена стабилност насипа;

6. мењати или пресецати токове подземних вода, односно искоришћавати те воде у обиму којим се угрожава снабдевање питком или технолошком водом, угрожавају минерална и термална изворишта, стабилност тла и објеката;

7. мењати правац и јачину тока површинске воде која природно протиче или отиче са водног земљишта које је у приватној својини;

8. градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и у обостраном појасу ширине од најмање 5 m од тих канала предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала;

9. одлагати чврсти отпад и друге материјале у водотоке, акумулације, ретензије, мелиорационе и друге канале, упуштати загађене воде или друге материје и вршити радње, којима се може оштетити корито и обала водотока, утицати на промену његове трасе, нивое воде, количину и квалитет воде, угрозити стабилност заштитних и других водних објеката или отежати одржавање водног система;

10. вршити, без одговарајућих водних аката, интервенције у кориту (осигурање обала, преграђивање корита, проширење и продубљење корита и друго);

11. изводити радове који би могли угрозити стабилност бране или њену намену, као и мењати природне услове у околини акумулационих и ретензионих басена на начин којим би се проузроковало клизања терена, појаве ерозије или настајање вододерина и бујица;

12. изводити друге радове који би могли да угрозе стабилност и отежају одржавање регулационих, заштитних и других водних објеката.

Забрана вршења радњи из става 1. овог члана може се проширити и изван граница водног земљишта, ако би се тим радњама угрозио водни режим или водни објекти.

2. Обавезе

Радње трпљења

Члан 134.

Власник, односно корисник водног земљишта дужан је да:

1) допусти пролаз преко земљишта лицима која су овлашћена да премеравају, снимају, пројектују и обележавају земљиште или воде за потребе изградње или реконструкције водних објеката, лицима која врше инспекцијски надзор, као и лицима која изводе радове на изградњи, реконструкцији и одржавању тих објеката;

2) допусти коришћење корита за велику воду и обале реке у ширини од 5 m лицима која су овлашћена да врше преглед стања и одржавање речних корита и обала;

3) омогући коришћење одговарајућег материјала са свог земљишта, као и пролаз лица и механизације, ради спровођења одбране од поплава;

4) допусти слободно отицање воде која долази са узводних земљишта, без промене правца и брзине воде;

5) газдује шумама на инундационом подручју тако да се не праве сметње природном отицању воде и леда;

6) омогући привремено депоновање материјала извађеног из водотока, језера или акумулација ради извршења радова и његово транспортовање преко тог земљишта;

7) дозволи постављање и рад мерних инструмената, неопходних за истраживања, ископавања или бушења, експериментална пумпања, узимање узорака и друге послове везане за истраживања вода за потребе снабдевања водом или других истраживачких делатности, под условима и на начин прописан овим или другим законом, као и за потребе мониторинга вода.

Власник, односно корисник непокретности која се налази у зони санитарне заштите дужан је да начин коришћења непокретности прилагоди условима утврђеним за коришћење и одржавање зона санитарне заштите.

Власник, односно корисник земљишта има право на накнаду стварне штете у случајевима из става 1. тач. 1), 2), 3) и 6) овог члана, као и за коришћење материјала из става 1. тачка 3) овог члана.

Међусобна права и обавезе које настану у вези са извођењем радова из става 1. тач. 1), 2), 3) и 6) овог члана споразумно уређују власник, односно корисник земљишта и инвеститор.

Предузимање радњи

Члан 135.

Власник, односно корисник водног земљишта или водног објекта на обали дужан је да на делу на коме је власник, односно корисник:

1) учествује, по упутству јавног водопривредног предузећа, у извођењу мањих радова на одржавању корита за велику воду, осим корита за малу воду, ради спречавања ерозије, одроњавања обала или смањења пропусне моћи корита за воду;

2) уклони сам или учествује, по упутству јавног водопривредног предузећа, у уклањању из корита водотока или са свог земљишта предмета који могу нарушити водни режим;

3) уклони дрво из корита бујичног тока.

Власник, односно корисник водног земљишта има право накнаде вредности коришћеног материјала за радове из става 1. овог члана.

Ако власник, односно корисник не изврши сам или не учествује у извођењу радова из става 1. овог члана, радове ће извести јавно водопривредно предузеће, на терет власника, односно корисника земљишта.

Ако је власник, односно корисник непознат, или ако је до потребе извршења радова дошло услед више силе, радове ће извршити јавно водопривредно предузеће.

Обавезе лица која користе објекте чијом изградњом се повишава ниво воде

Члан 136.

Власник, односно корисник објеката на водном земљишту чијом изградњом се трајно повишава ниво воде природног водотока и повећавају трошкови заштите од штетног дејства вода, дужан је да:

- 1) изгради додатни систем заштите или надокнади повећане трошкове правном лицу које предузима додатне мере заштите од штетног дејства вода;
- 2) учествује у одржавању заштитних водних објеката;
- 3) учествује у спровођењу одбране од поплава.

Утврђивање права службености

Члан 137.

Власник, односно корисник земљишта дужан је да дозволи да преко његовог земљишта други власник, односно корисник изводи радове одвођења, односно довођења воде до свог земљишта, ако за то не постоји целисходније техничко или економско решење.

Ако власници, односно корисници земљишта не постигну споразум о утврђивању права службености и о висини одговарајуће накнаде, одлуку доноси суд.

Прикључење на јавни водовод у сеоском насељу

Члан 138.

Правно и физичко лице које није учествовало у изградњи сеоског водовода може се прикључити на сеоски водовод ако:

- 1) водовод, с обзиром на количину воде, може да задовољи потребе свих корисника;
- 2) се његово снабдевање водом не може на економичан и технички рационалан начин решити другачије.

Лицу из става 1. овог члана одобрење за прикључак издаје надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Лице из става 1. овог члана које се прикључило на сеоски водовод дужно је да:

- 1) надокнади сразмерни део трошкова изградње;
- 2) од часа прикључења сноси припадајући део трошкова одржавања и искоришћавања водовода;
- 3) сноси све трошкове прикључка.

Отклањање штете

Члан 139.

Правно или физичко лице, које погорша водни режим, односно стање ерозије на ерозионом подручју, дужно је да, у року који одреди инспектор надлежан за послове водопривреде, изврши радње ради успостављања стања које је постојало пре него што је штета настала.

Ако лице из става 1. овог члана не изврши радње у одређеном року, те радње ће извршити јавно водопривредно предузеће, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе у случају ерозионог подручја, о трошку лица које је изазвало штету.

VII. ДРУГИ СУБЈЕКТИ УПРАВЉАЊА ВОДАМА

1. Савет за воде

Оснивање и делокруг рада

Члан 140.

Ради разматрања стручних питања, давања стручних мишљења и учешћа у реализацији пројектних задатака у области управљања водама, министар, у складу са прописима којима се уређује државна управа, решењем оснива посебну радну групу - Савет за воде (у даљем тексту: Савет).

Послови Савета

Члан 141.

Савет обавља следеће послове:

- 1) разматра и даје мишљења на предлоге закона и других прописа којима се уређују питања управљања водама;
- 2) разматра и даје мишљења на предлог Стратегије и плана управљања водама;
- 3) даје предлоге за унапређење стања у области вода.

2. Национална конференција за воде

Оснивање и састав

Члан 142.

Ради обезбеђења утицаја јавности у управљању водама, Влада оснива Националну конференцију за воде (у даљем тексту: Национална конференција).

Национална конференција има 14 чланова, које именује Влада, на предлог Министарства, на период од четири године.

Националну конференцију чине представници јединица локалне самоуправе са сваког водног подручја, представници корисника вода и удружења грађана.

Национална конференција доноси пословник о свом раду.

Рад Националне конференције је јаван.

Средства за рад Националне конференције обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Делокруг рада

Члан 143.

Национална конференција обавља следеће послове:

- 1) прати реализацију Стратегије и плана управљања водама;
- 2) учествује у јавној расправи у фази припреме плана управљања водама;
- 3) прати реализацију плана управљања водама на водном подручју;
- 4) даје предлоге за побољшање учешћа јавности у процесу планирања, доношења одлука и контроле њиховог спровођења;
- 5) даје предлоге за едукацију јавности о значају воде, о потреби рационализације потрошње воде и заштите воде и улози водних објеката у обезбеђењу услуга.

Национална конференција подноси извештај о свом раду Влади, једном годишње.

Административно техничке послове за потребе Националне конференције обавља Министарство.

3. Удружење корисника вода

Члан 144.

Ради обезбеђења услова за разне видове коришћења вода (наводњавање, рибњаци и друго) или заштите од штетног дејства вода, заинтересована лица на делу водног подручја, односно на мелиорационом подручју или његовом делу, могу основати удружење корисника вода, у складу са посебним законом.

4. Научноистраживачка организација

Члан 145.

Студијско истраживачке послове од посебног значаја за управљање водама врши научноистраживачка организација која је овлашћена од стране Министарства за обављање тих послова.

Министар решењем овлашћује правно лице из става 1. овог члана, ако има:

- 1) акт министарства надлежног за послове научноистраживачке делатности о испуњавању услова за обављање научноистраживачке делатности од општег интереса у области водопривреде;
- 2) референце за обављање послова из става 1. овог члана.

Решење министра из става 1. овог члана је коначно у управном поступку и против њега може се покренути управни спор.

Списак овлашћених правних лица из става 2. овог члана објављује се на веб-сајту Министарства.

5. Јавно предузеће за регионалне и вишенаменске хидросистеме

Члан 146.

Регионални и вишенаменски хидросистеми су сложени хидросистеми који служе за обезбеђење потреба у области вода (снабдевање водом, наводњавање, заштита вода, заштита од штетног дејства вода), на територији две или више јединица локалне самоуправе.

Управљање и одржавање хидросистема из става 1. овог члана врши јавно предузеће основано од јединица локалне самоуправе за које се обезбеђују потребе у области вода.

VIII. ИНФОРМИСАЊЕ И ВОДНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Информисање

Члан 147.

Министарство и јавно водопривредно предузеће, обезбеђују јавност рада давањем информација средствима јавног информисања, односно издавањем службених информација.

Водни информациони систем

Члан 148.

Ради класификовања вода, праћења и унапређења водног режима, планирања развоја водних система и управљања водама у Републици Србији успоставља се водни информациони систем.

Водни информациони систем обезбеђује формирање, одржавање, презентацију и дистрибуцију података о: стању квалитета вода, класама водних тела површинских и подземних вода, водној документацији, законодавним, организационим, стратешким и планским мерама у области управљања водама, научно-техничке и друге информације од значаја за управљање водама и размену информација са другим информационим системима на националном и међународном нивоу.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења информационог система из става 1. овог члана, методологију, структуру, категорије и нивое сакупљања података, као и садржину података о којима се обавештава јавност.

Успостављање и вођење водног информационог система

Члан 149.

Водни информациони систем успоставља и води Министарство.

Водне информационе системе успостављају и воде и јавна водопривредна предузећа, као део водног информационог система из става 1. овог члана.

IX. ФИНАНСИРАЊЕ УПРАВЉАЊА ВОДАМА

1. Предмет финансирања

Члан 150.

Послови од општег интереса који се финансирају у складу са овим законом, јесу:

- 1) уређење водотока и заштита од штетног дејства вода;
- 2) уређење и коришћење вода;
- 3) заштита вода од загађивања;
- 4) изградња, одржавање и управљање мелиорационим системима;

5) изградња, одржавање и управљање регионалним и вишенаменским хидросистемима;

6) остали послови од општег интереса.

Послови уређења водотока и заштите од штетног дејства вода јесу:

1) израда планова управљања ризицима од поплава, планова за одбрану од поплава и леда, заштиту од ерозија и бујица;

2) изградња, реконструкција и санација регулационих и заштитних водних објеката у јавној својини и одржавање водотока;

3) спровођење одбране од поплаве и леда;

4) изградња објеката и извођење радова и мера за заштиту од ерозије и бујица у складу са чланом 63. овог закона.

Послови уређења и коришћења вода јесу:

1) израда биланса вода, контрола стања залиха водних ресурса и мере за обезбеђење њиховог рационалног коришћења и заштите;

2) израда биланса подземних вода за појединачни ресурс, укључујући и расположиви ресурс, начин и динамика обнављања ресурса и мере за обезбеђење рационалног коришћења и заштиту ресурса;

3) испитивање квалитета воде и истражни радови на изворишту;

4) заштита изворишта за снабдевање водом;

5) изградња и реконструкција водних објеката из члана 18. став 1. тачка 1) овог закона, у јавној својини.

Послови заштите вода од загађивања јесу:

1) класификација водних тела површинских и подземних вода;

2) израда програма и систематско праћење квалитета вода - мониторинг;

3) припрема планова за заштиту вода од загађивања и оперативних планова за заштиту од хаваријских загађења, организација и контрола њиховог спровођења;

4) спровођење дугорочних и краткорочних мера за спречавање, ублажавање и контролу загађивања вода;

5) уређење водног режима заштићених области из члана 110. овог закона и других подручја која на њих имају утицаја;

6) изградња и реконструкција водних објеката за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода из члана 19. овог закона, у јавној својини.

Послови који се односе на мелиорационе системе јесу:

1) одржавање водних објеката за одводњавање и наводњавање у јавној својини;

2) управљање системима за одводњавање и наводњавање у јавној својини;

3) изградња водних објеката основне каналске мреже за одводњавање.

Послови који се односе на регионалне и вишенаменске хидросистеме јесу:

1) управљање и одржавање, укључујући и чишћење акумулација од плутајућег отпада, регионалних и вишенаменских хидросистема у јавној својини;

2) изградња, реконструкција и санација регионалних и вишенаменских хидросистема у јавној својини.

Остали послови од општег интереса, у смислу овог закона, јесу:

1) израда планских докумената и нормативних аката;

2) припрема и издавање водних аката и контрола њиховог спровођења;

3) израда и ревизија инвестиционо-техничке документације из области уређења водотока и заштите од штетног дејства вода, уређења и коришћења вода и заштите вода од загађивања;

4) послови међународне сарадње;

5) успостављање и вођење водне документације и водног информационог система.

2. Извори средстава

Члан 151.

Средства за финансирање послова из члана 150. овог закона обезбеђују се из:

1) буџета Републике Србије;

2) буџета аутономне покрајине;

3) накнада за воде;

4) концесионе накнаде;

5) осталих извора.

Средства из става 1. тач. 3) и 4) овог члана су јавни приход.

Средства из става 1. овог члана могу се користити само за намене одређене овим законом.

2.1. Коришћење средстава буџета

Члан 152.

Послови из члана 150. став 1. тач. 1), 2), 5) и 6) овог закона на територији Републике Србије, осим територије аутономне покрајине, финансирају се из буџета Републике Србије.

Послови из става 1. овог члана, осим послова међународне сарадње, на територији аутономне покрајине финансирају се из буџета аутономне покрајине.

2.2. Накнаде за воде

Члан 153.

Накнаде за воде су:

1) накнада за коришћење водног добра;

- 2) накнада за испуштenu воду;
- 3) накнада за загађивање вода;
- 4) накнада за одводњавање;
- 5) накнада за коришћење водних објеката и система;
- 6) сливна водна накнада.

2.2.1. Накнада за коришћење водног добра

Основ плаћања

Члан 154.

Накнада за коришћење водног добра плаћа се за коришћење:

- 1) вода;
- 2) водног земљишта.

Обвезник плаћања

Члан 155.

Обвезник плаћања накнаде за коришћење водног добра је правно лице, предузетник, односно физичко лице које:

- 1) воду захваћену из површинских и подземних вода користи за пиће, наводњавање, погонске, технолошке, комуналне и друге намене;
- 2) регионалним и вишенаменским хидросистемима захвата и дистрибуира воду;
- 3) користи воду за узгој риба у рибњацима;
- 4) врши снабдевање водом за пиће системом јавног водовода;
- 5) захвата воду ради флаширања, односно коришћења у финалном производу;
- 6) користи воду за производњу електричне енергије за продају или за сопствене потребе и за погон постројења;
- 7) користи воду за рад топлана;
- 8) врши експлоатацију речних наноса из лежишта на водном земљишту и на подручјима угроженим ерозијом;
- 9) користи водно земљиште за обављање привредне делатности (депоније, товаришта и друго);
- 10) користи водно земљиште за постављање објекта привременог карактера за обављање привредне делатности;
- 11) користи водно тело површинске вода за боравак и водно земљиште за привез пловног објекта, укључујући и угоститељски објекат на пловећем објекту;
- 12) користи водно земљиште за спорт, рекреацију и туризам.

Плаћање накнаде

Члан 156.

Накнада за коришћење водног добра плаћа се за:

1) коришћење воде за намене из члана 155. став 1. тач. 1) до 4) овог закона где постоје уређаји за мерење количина воде - према количини (m^3) и квалитету захваћене воде;

2) флаширање воде - према количини (l) продате флаширане воде, а за коришћење воде у финалном производу према количини (l) воде у том производу;

3) термалне воде - према количини (m^3) захваћене воде;

4) коришћење воде за наводњавање пољопривредног земљишта, где не постоји могућност мерења количине испоручене воде - према површини (ha) пољопривредног земљишта која се наводњава;

5) комерцијални узгој рибе, где не постоји могућност мерења количине испоручене воде - према површини (ha) и врсти (хладноводни и топоводни) рибњака;

6) производњу електричне енергије - према количини произведене електричне енергије (kWh) на прагу хидроелектране или термоелектране;

7) погон других постројења - према снази постројења (kW);

8) позајмиште речних наноса - према врсти позајмишта (речно корито, спруд у речном кориту, инундација, старача, подручје угрожено ерозијом и друго) и количини (m^3) извађеног материјала, без обзира на квалитет тог материјала;

9) обављање привредне делатности на водном земљишту - према површини (m^2) коришћеног земљишта и врсти делатности;

10) постављање привременог објекта за обављање привредне делатности - према површини (m^2) и намени привременог објекта;

11) боравак и привез пловног објекта - према врсти пловног објекта, категорији површинских вода и површини (m^2) коришћеног водног тела површинске воде и обале;

12) коришћење водног земљишта за спорт, рекреацију и туризам - према површини (m^2) водног земљишта која се користи, категорији корисника (правно или физичко лице) и намени објекта.

Обвезник плаћања накнаде за коришћење воде за наводњавање плаћа 50% од висине те накнаде, ако је објекат за наводњавање из члана 18. став 1. тачка 2) овог закона изградио сопственим средствима, у складу са одредбама овог закона.

Збир накнада за коришћење воде, коју плаћа обвезник из члана 155. тачка 4) овог закона и накнаде за испуштenu воду коју плаћа обвезник из члана 161. тачка 2) овог закона, не може бити мањи од 10% одређене референтне цене воде.

Изузетно од става 3. овог члана, до одређивања референтне цене воде:

1) лице из члана 155. тачка 4) овог закона плаћа накнаду за коришћење воде према количини (m^3) и квалитету захваћене воде;

2) лице из члана 161. тачка 2) овог закона плаћа накнаду за испуштenu воду према количини (m³) и врсти испуштене отпадне воде.

Референтна цена воде

Члан 157.

Референтна цена воде утврђује се на основу оперативних трошкова снабдевања водом за пиће системом јавног водовода и оперативних трошкова сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода системом јавне канализације, као и трошкова одржавања и амортизације водних објеката из члана 18. став 1. тачка 1) и члана 19. овог закона.

Влада:

- 1) утврђује методологију за обрачун цене снабдевања водом за пиће системом јавног водовода и цене сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода системом јавне канализације;
- 2) ближе утврђује критеријуме за одређивање референтне цене воде из става 1. овог члана;
- 3) одређује референтну цену воде.

Намена

Члан 158.

Средства остварена од накнаде за коришћење водног добра користе се за финансирање послова из члана 150. став 1. тач. 1), 2) и 5) овог закона.

Средства остварена од накнада за коришћење водног добра од обвезника из члана 155. став 1. тач. 8) до 12) овог закона користе се на подручју на коме су остварена за финансирање послова из члана 150. став 1. тачка 1) овог закона.

Изузеци од плаћања

Члан 159.

Накнада за коришћење водног добра не плаћа се за:

- 1) опште коришћење вода;
- 2) коришћење водног земљишта за:
 - (1) одржавање речних корита и обала водотока,
 - (2) изградњу и одржавање водних објеката за уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, у јавној својини,
 - (3) изградњу објеката намењених одбрани државе и јавној безбедности,
 - (4) експлоатацију речних наноса при радовима на уређењу водотока које врши јавно водопривредно предузеће, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе, а који се користи за намене из тачке 2) подтачка (2) овог става.

2.2.2. Накнада за испуштenu воду

Основ плаћања

Члан 160.

Накнада за испуштenu воду плаћа се за непосредно или посредно испуштање воде у реципијент или јавну канализацију.

Обвезник плаћања

Члан 161.

Обвезник плаћања накнаде за испуштenu воду је правно лице, предузетник, односно физичко лице које:

- 1) испушта отпадне воде у сопствену канализацију, водоток, канал, језеро, акумулацију и слично;
- 2) врши сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода системом јавне канализације;
- 3) производи електричну енергију у термоелектранама са отвореним - проточним системом за хлађење.

Плаћање накнаде

Члан 162.

Лице из члана 161. тач. 1) и 2) овог закона плаћа накнаду за испуштenu воду према количини (m^3) и врсти испуштене отпадне воде.

Лице из члана 161. тачка 3) овог закона плаћа накнаду за испуштenu воду према количини произведене електричне енергије (kWh).

Накнада за испуштenu воду повећава се у случају да је реципијент заштићена област из члана 110. овог закона.

Намена

Члан 163.

Средства остварена од накнада за испуштenu воду користе се за финансирање послова из члана 150. став 4. тач 1), 2), 3) и б) овог закона.

2.2.3. Накнада за загађивање вода

Основ плаћања

Члан 164.

Накнада за загађивање вода плаћа се за непосредно или посредно загађивање воде.

Обвезник плаћања

Члан 165.

Обвезник плаћања накнаде за загађивање вода је правно лице, предузетник, односно физичко лице које:

- 1) је власник пловног објекта;

2) испушта отпадне воде у сопствену канализацију, водоток, канале, језеро, акумулацију и слично;

3) врши сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода системом јавне канализације;

4) испушта на пољопривредно, грађевинско или шумско земљиште загађујуће супстанце које на непосредан или посредан начин загађују воде;

5) производи, односно увози ђубрива и хемијска средства за заштиту биља и уништавање корова, као и детерџенте на бази фосфата.

Плаћање накнаде

Члан 166.

Накнада за загађивање вода плаћа се:

1) у проценту од цене обавезног осигурања пловног објекта и плаћа се при регистрацији пловног објекта;

2) за отпадне воде - према количини (m^3), врсти, количини и особини емисије из извора загађивања;

3) за расуте загађиваче - по произведеној, односно увезеној количини ђубрива и хемијских средстава за заштиту биља и уништавање корова (kg), као и детерџената на бази фосфата (kg).

Накнада за загађивање вода повећава се у случају да је реципијент заштићена област из члана 110. овог закона.

Накнада за загађивање вода умањује се ако се отпадне воде пречишћавају, у складу са ефектима пречишћавања.

Намена

Члан 167.

Средства остварена од накнада за загађивање вода приход су буџета Републике Србије и користе се наменски преко Фонда за заштиту животне средине за финансирање послова из члана 150. став 1. тачка 3) овог закона.

Висина накнаде за испуштenu воду и накнаде за загађивање вода

Члан 168.

Лице које испушта отпадне воде у сопствену канализацију, водоток, канал, језеро, акумулацију и слично плаћа накнаду за испуштenu воду и накнаду за загађивање вода чија висина у збиру не може бити мања од цене пречишћавања отпадних вода до нивоа који одговара граничним вредностима емисије.

Влада утврђује динамику за достизање висине накнаде за испуштenu воду и накнаде за загађивање вода за обвезнике из става 1. овог члана.

До утврђивања граничних вредности емисије лице из става 1. овог члана плаћа накнаду за испуштenu воду према количини (m^3) и врсти испуштене отпадне воде.

2.2.4. Накнада за одводњавање

Основ плаћања

Члан 169.

Накнада за одводњавање плаћа се за уређење водног режима земљишта на мелиорационом подручју, односно делу мелиорационог подручја, одвођењем сувишних вода системима за одводњавање, којима управља јавно водопривредно предузеће.

Обвезник плаћања

Члан 170.

Обвезник плаћања накнаде за одводњавање је власник, односно корисник:

- 1) пољопривредног, шумског и грађевинског земљишта;
- 2) објекта, односно простора намењеног за обављање привредне и друге делатности, изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације;
- 3) стамбеног објекта, изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације;
- 4) саобраћајне инфраструктуре (путева, железница, лука, пристаништа, аеродрома и друго), изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације или на други начин;
- 5) добара у општој употреби (паркови, тргови, улице и друго), изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације или на други начин.

Плаћање накнаде

Члан 171.

Накнада за одводњавање плаћа се за одводњавање:

- 1) пољопривредног земљишта - према површини (ha) и класи земљишта, пољопривредној култури и друго;
- 2) шумског и грађевинског земљишта, објекта саобраћајне инфраструктуре и других добара у општој употреби, осим земљишта под зградама - према површини (ha) шумског и грађевинског земљишта, односно других добара у општој употреби;
- 3) грађевинског земљишта под стамбеним и пословним објектима - према површини (m²) тог земљишта.

Обвезник плаћања накнаде за одводњавање плаћа 50% од висине те накнаде, ако је објекат детаљне каналске мреже из члана 17. тачка 2) овог закона изградио сопственим средствима, у складу са одредбама овог закона.

Основ за утврђивање висине накнаде за одводњавање је годишњи обрачун трошкова управљања и одржавања система за одводњавање.

Намена

Члан 172.

Средства остварена од накнада за одводњавање користе се на мелиорационом подручју, односно делу мелиорационог подручја на коме су остварена за финансирање послова из члана 150. став 1. тачка 4) овог закона.

Изузетак од плаћања

Члан 173.

Накнада за одводњавање не плаћа се за:

- 1) грађевинско земљиште под пословним и стамбеним објектима, ако се плаћа накнада за одводњавање за пословни, односно стамбени објекат;
- 2) пољопривредно земљиште за које се плаћа накнада за коришћење воде за наводњавање.

2.2.5. Накнада за коришћење водних објеката и система

Основ плаћања

Члан 174.

Накнада за коришћење водних објеката и система у јавној својини плаћа се за коришћење тих објеката за:

- 1) наводњавање и снабдевање водом индустрије, рибњака и других корисника;
- 2) пријем и одвођење отпадних вода индустрије, рибњака и других корисника;
- 3) пловидбу каналима и друге намене.

Обвезник плаћања

Члан 175.

Обвезник плаћања накнаде за коришћење водних објеката и система је:

- 1) власник, односно корисник пољопривредног и шумског земљишта, индустријских и других објеката који водне објекте и системе користе за наводњавање, индустрију и друге потребе;
- 2) правно лице, предузетник, односно физичко лице које водне објекте и системе користе за одвођење отпадних вода из индустријских и других објеката, као и пловидбу каналима и друге намене.

Плаћање накнаде

Члан 176.

Накнада за коришћење водних објеката и система плаћа се за објекте у јавној својини који се користе за:

- 1) наводњавање, снабдевање водом индустрије, рибњака и других корисника:

(1) према инсталисаном капацитету обвезника накнаде, за сваки (l/s) инсталисаног капацитета у индустрији, односно површини (ha) за наводњавање и рибњаке,

(2) према ангажованом капацитету, односно преузетој количини воде (m^3) где постоје уређаји за мерење количине испоручене воде,

(3) према ангажованом капацитету, односно максималној годишњој количини воде коју може захватити својим инсталисаним капацитетом, у случају индустрије и других корисника, где не постоје уређаји за мерење количине испоручене воде,

(4) према ангажованом капацитету, односно према површини која се наводњава, у случају коришћења воде за наводњавање, где не постоје уређаји за мерење количине испоручене воде;

2) одвођење отпадних вода из индустријских и других објеката где постоји уређај за мерење количине отпадне воде, према количини (m^3), квалитету и начину одвођења отпадне воде;

3) одвођење отпадних вода из индустријских и других објеката где не постоји уређај за мерење количине отпадне воде:

(1) према количини захваћене воде (m^3),

(2) према максималном инсталисаном водозахватном капацитету, где не постоји уређај за мерење количине захваћене воде;

4) пловидбу каналима, према носивости (t) и снази (kW) пловног објекта.

Основ за утврђивање висине накнаде за коришћење водних објеката и система је годишњи обрачун трошкова управљања и одржавања тих објеката и система.

Намена

Члан 177.

Средства остварена од накнада за коришћење водних објеката и система користе се на подручју на коме су остварена за финансирање послова из члана 150. став 1. тач. 4) и 5) овог закона.

2.2.6. Сливна водна накнада

Основ плаћања

Члан 178.

Сливна водна накнада плаћа се за уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода и уређење водног режима земљишта на делу подслива на коме нису изграђени системи за одводњавање.

Обвезник плаћања

Члан 179.

Обвезник плаћања сливне водне накнаде је власник, односно корисник, и то:

1) пољопривредног, шумског и грађевинског земљишта;

2) објекта, односно простора намењеног за обављање привредне и друге делатности, изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације;

3) стамбеног објекта, изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације;

4) саобраћајне инфраструктуре (путева, железница, лука, пристаништа, аеродрома и друго), изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације;

5) добара у општој употреби (паркови, тргови, улице и друго), изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације.

Плаћање накнаде

Члан 180.

Сливна водна накнада плаћа се за:

1) пољопривредно, шумско и грађевинско земљиште и објекте саобраћајне инфраструктуре, осим земљишта под стамбеним и пословним објектима - према површини (ha) пољопривредног, шумског и грађевинског земљишта и објеката саобраћајне инфраструктуре;

2) грађевинско земљиште под стамбеним и пословним објектима - према површини (m²) тог земљишта.

Изузетак од плаћања

Члан 181.

Сливну водну накнаду не плаћа:

1) власник, односно корисник земљишта и објекта за које се плаћа накнада за одводњавање;

2) власник, односно корисник земљишта и објекта који се користи за потребе одбране земље (касарне, војни полигони и друго) и јавне безбедности;

3) власник, односно корисник грађевинског земљишта под стамбеним и пословним објектима, ако се плаћа сливна водна накнада за пословни, односно стамбени објекат;

4) управљач заштићеног подручја утврђеног у складу са прописом којим се уређује заштита природе, за пољопривредно и шумско земљиште (шуме, пашњаци, ливаде) на коме право својине, односно коришћења имају и други власници, односно корисници пољопривредног и шумског земљишта, који тим подручјем управља на начин којим се обезбеђују услови животне средине;

5) власник, односно корисник земљишта и објекта који се налази у зони санитарне заштите.

Ради остваривања права на ослобађање од плаћања сливне водне накнаде, лице из става 1. овог члана дужно је да достави надлежном органу писани доказ о основу за ослобађање од обавезе плаћања.

Намена

Члан 182.

Средства остварена од сливне водне накнаде користе се на речном подсливу на коме су остварена за финансирање послова из члана 150. став 1. тачка 1) овог закона који се односе на воде II реда и послова из члана 150. став 1. тачка 4) овог закона који се односе на системе за одводњавање.

2.3. Концесиона накнада

Члан 183.

Обавеза плаћања концесионе накнаде, одређивање висине, рокова, услова и начина плаћања те накнаде, као и усмеравање средстава остварених од концесионе накнаде врши се у складу са законом којим се уређује област концесија.

2.4. Остали извори финансирања

Члан 184.

Остали извори средстава за финансирање послова из члана 150. овог закона су:

- 1) сопствена средства правних и физичких лица;
- 2) средства превентиве која се издвајају из премије осигурања;
- 3) наменски кредити;
- 4) јавни зајмови;
- 5) донације и друго.

3. Буџетски фондови за воде

3.1 Буџетски фонд за воде Републике Србије

Оснивање

Члан 185.

Буџетски фонд за воде Републике Србије (у даљем тексту: Републички фонд) оснива се ради евидентирања посебних средстава намењених финансирању послова од општег интереса који се финансирају у складу са овим законом на територији Републике Србије, осим територије аутономне покрајине.

Наменска примања буџета Републике Србије и извршени издаци ради остваривања циља из става 1. овог члана водиће се одвојено у оквиру главне књиге трезора на повезаним евиденционим контима.

Републички фонд се оснива на неодређено време.

Републичким фондом управља Министарство.

По укидању Републичког фонда, права и обавезе тог фонда преузима Министарство.

Извори финансирања

Члан 186.

Средства за финансирање Републичког фонда обезбеђују се:

- 1) из апропријација у буџету Републике Србије за текућу годину;
- 2) од накнада за воде из члана 153. овог закона, осим накнаде за загађивање вода, остварених на територији Републике Србије, осим територије аутономне покрајине;
- 3) од прихода од управљања слободним новчаним средствима Републичког фонда.

Средства остварена од сливне водне накнаде у износу од 50% приход су буџета јединице локалне самоуправе на територији Републике Србије, осим територије аутономне покрајине и користе се у складу са чланом 182. овог закона.

Коришћење средстава Републичког фонда

Члан 187.

Средства Републичког фонда остварена из извора из члана 186. став 1. овог закона користе се за финансирање послова од општег интереса из члана 150. овог закона, на територији Републике Србије, осим територије аутономне покрајине.

Коришћење средстава из става 1. овог члана врши се у складу са годишњим програмом из члана 42. овог закона.

Министарство ближе прописује услове за расподелу и коришћење средстава Републичког фонда, као и начин расподеле тих средстава.

Неутрошена средства остварена по основу накнада за воде из члана 186. став 1. тачка 2) овог закона у претходној години, преносе се за исте намене у наредну годину.

3.2. Буџетски фонд за воде аутономне покрајине

Оснивање

Члан 188.

Буџетски фонд за воде аутономне покрајине (у даљем тексту: Покрајински фонд) оснива се ради евидентирања посебних средстава намењених финансирању послова од општег интереса који се финансирају у складу са овим законом на територији аутономне покрајине.

Наменска примања буџета аутономне покрајине и извршени издаци ради остваривања циља из става 1. овог члана водиће се одвојено у оквиру главне књиге трезора на повезаним евиденционим рачунима.

Покрајински фонд се оснива на неодређено време.

Покрајинским фондом управља надлежни орган аутономне покрајине.

По укидању Покрајинског фонда, права и обавезе тог фонда преузима надлежни орган аутономне покрајине.

Извори финансирања

Члан 189.

Средства за финансирање Покрајинског фонда обезбеђују се:

- 1) из апропријација у буџету аутономне покрајине за текућу годину;
- 2) од накнада за воде из члана 153. тач. 1), 2), 4), 5) и 6) овог закона, остварених на територији аутономне покрајине;
- 3) од прихода од управљања слободним новчаним средствима Покрајинског фонда.

Средства остварена од сливне водне накнаде, у износу од 50%, приход су буџета јединице локалне самоуправе на територији аутономне покрајине и користе се у складу са чланом 182. овог закона.

Коришћење средстава Покрајинског фонда

Члан 190.

Средства Покрајинског фонда остварена из извора из члана 189. став 1. овог закона користе се за финансирање послова од општег интереса из члана 150. овог закона на територији аутономне покрајине, у складу са годишњим програмом.

Надлежни орган аутономне покрајине ближе прописује услове за расподелу и коришћење средстава Покрајинског фонда, као и начин расподеле тих средстава.

Неутрошена средства из члана 189. став 1. тачка 2) овог закона у претходној години преносе се за исте намене у наредну годину.

4. Обрачунавање и плаћање накнаде за воде

Утврђивање висине накнаде за воде

Члан 191.

Влада утврђује висину накнада за воде из члана 153. тач. 1) до 6) овог закона, укључујући повећање накнаде за испуштenu воду и накнаде за загађивање у случају да је реципијент заштићена област, умањење накнаде за загађивање вода ако се отпадне воде пречишћавају, у складу са ефектима пречишћавања, као и висину надокнаде трошкова обрачуна и задужења обвезника плаћања.

Обрачун накнаде за воде и задужења обвезника

Члан 192.

Обрачун накнаде за воде и задужење обвезника плаћања накнаде за коришћење водног добра из члана 155. тач. 1) до 8) овог закона и накнаде за испуштenu воду врши Министарство, односно надлежни орган аутономне покрајине за територију аутономне покрајине.

Обрачун и задужење обвезника плаћања накнаде за загађивање вода врши министарство надлежно за послове заштите животне средине.

Министарство надлежно за послове финансија - Пореска управа врши обрачун и задужења физичких лица - обвезника плаћања накнаде за одводњавање и сливне водне накнаде.

Јавном водопривредном предузећу поверавају се послови обрачуна и задужења обвезника плаћања накнаде за коришћење водног добра из члана 155. тач. 9) до 12) овог закона, накнаде за коришћење водних објеката и система, као и послови обрачуна и задужења правних лица, обвезника плаћања накнаде за одводњавање и сливне водне накнаде.

Решење о утврђивању износа накнаде из ст. 1. и 3. овог члана је коначно и против њега може се покренути управни спор.

Достава података ради обрачуна накнаде за воде

Члан 193.

Организација надлежна за вођење евиденције о непокретностима и правима на њима дужна је да министарству надлежном за послове финансија - Пореској управи и јавном водопривредном предузећу доставља, на њихов захтев, без накнаде, ажурне податке о земљишту и власницима, односно корисницима земљишта и других непокретности из члана 170. тач. 1), 4) и 5) овог закона, ради утврђивања износа и наплате накнаде за одводњавање и из члана 179. тач. 1), 4) и 5) овог закона, ради утврђивања износа и наплате сливне водне накнаде.

Орган који обавља послове утврђивања и обрачуна висине накнаде за коришћење грађевинског земљишта у јединици локалне самоуправе дужан је да министарству надлежном за послове финансија - пореској управи и јавном водопривредном предузећу доставља, на њихов захтев, без накнаде, податке о површини стамбеног и пословног простора, ради утврђивања износа и наплате накнаде за одводњавање од обвезника из члана 170. тач. 2) и 3) овог закона и сливне водне накнаде од обвезника из члана 179. тач. 2) и 3) овог закона.

Ослобађање од плаћања

Члан 194.

Ако је проглашена елементарна непогода, Влада може донети одлуку којом се обвезник из члана 170. тачка 1) и члана 179. тачка 1) овог закона ослобађа обавезе плаћања накнаде за одводњавање и сливне водне накнаде.

Примена других прописа

Члан 195.

Поступак утврђивања обавеза плаћања накнада за воде из члана 153. тач. 1) до 6) овог закона се спроводи у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

У погледу камате, застарелости, принудне наплате и котроле плаћања накнада за воду из члана 153. овог закона примењују се одредбе закона којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

Х. НАДЗОР

Инспекцијски надзор

Члан 196.

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство преко инспектора надлежног за послове водопривреде (у даљем тексту: водни инспектор).

Водни инспектор врши и инспекцијски надзор над применом овог закона, других прописа и општих аката који се односе на изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и извођење других радова који могу утицати на промене у водном режиму.

Инспекцијски надзор који се односи на здравствену исправност воде за пиће, санитарно-хигијенске потребе и купање врши министарство надлежно за послове здравља преко санитарног инспектора. Инспекцијски надзор који се односи на квалитет отпадних вода које се испуштају у реципијент врши министарство надлежно за послове заштите животне средине преко инспектора за заштиту животне средине.

Аутономној покрајини поверава се, као поверени посао државне управе, вршење инспекцијског надзора из ст. 1, 2, 3. и 4. овог члана на територији аутономне покрајине.

Граду Београду поверава се, као поверени посао државне управе, вршење инспекцијског надзора из ст. 1, 2, 3. и 4. овог члана на територији града Београда.

Услови за обављање послова водног инспектора

Члан 197.

Послове водног инспектора може да врши лице које има стечено високо образовање на студијама другог степена (дипломске академске студије -master, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно које је стекло образовање на основним студијама од најмање четири године из области грађевине хидротехнички смер, из области пољопривреде водопривредни смер, из области шумарства смер за заштиту од ерозије и уређење бујица, из области технологије и које има положен државни стручни испит и најмање три године радног искуства.

Службено одело и службена легитимација

Члан 198.

У обављању послова инспекцијског надзора водни инспектор мора да има службену легитимацију, ознаку и одговарајућу опрему.

Водни инспектор обавља послове инспекцијског надзора у прописаном службеном оделу.

Министар прописује образац и садржину службене легитимације, изглед и садржину ознаке и врсту опреме, као и изглед службеног одела.

Права и дужности водног инспектора

Члан 199.

У вршењу инспекцијског надзора водни инспектор има право и дужност да проверава:

1) да ли се изградња објеката и извођење других радова који могу да проузрокују квалитативне или квантитативне промене у природном или вештачки успостављеном водном режиму врши у складу са овим законом;

2) да ли су водна акта, документација за одбрану од поплава, водни катастри, пословне књиге и остали документи донети, односно да ли се воде у складу са овим и посебним законом;

3) испуњеност услова из водних аката, као и контролу начина коришћења водних објеката у складу са издатим водним сагласностима, односно водним дозволама и потврдама;

4) функционисање уређаја на објектима који су од значаја за сигурност тих објеката и за водни режим;

5) режим и квалитет воде у водотоцима, језерима, акумулацијама и подземним водама;

6) примену прописа о водном режиму у погледу обезбеђења минималног одрживог протока низводно од захвата воде.

Правно лице, предузетник и физичко лице дужно је да водном инспектору омогући вршење надзора, да му без одлагања стави на увид и располагање потребну документацију и друге доказе и изјасни се о чињеницама које су од значаја за вршење надзора.

Права и дужности санитарног инспектора

Члан 200.

У вршењу инспекцијског надзора санитарни инспектор има право и дужност да:

1) контролише здравствену исправност воде која се користи за пиће, санитарно-хигијенске потребе и воде за купање;

2) организује узимање узорака воде која се користи за пиће, санитарно-хигијенске потребе и воде за купање, када постоји сумња у здравствену исправност;

3) организује узимање узорака воде која се користи за пиће, санитарно-хигијенске потребе и воде за купање, у циљу утврђивања пута преноса изазивача заразне болести;

4) контролише начин коришћења и начин одржавања зона санитарне заштите изворишта, у циљу заштите од намерног или случајног загађења воде на изворишту;

5) контролише санитарно-хигијенске услове у водном објекту за снабдевање водом за пиће, у циљу спречавања настајања и сузбијања путева преношења заразних болести водом;

6) контролише да ли орган јединице локалне самоуправе на чијој се територији налази зона заштите изворишта за снабдевање водом за пиће и за санитарно-хигијенске потребе, поседује решење о зони санитарне заштите изворишта.

Правно лице, предузетник и физичко лице дужно је да санитарном инспектору омогући вршење надзора, да му без одлагања стави на увид и располагање потребну документацију и друге доказе и изјасни се о чињеницама које су од значаја за вршење надзора.

Права и дужности инспектора за заштиту животне средине

Члан 201.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор за заштиту животне средине има право и дужност да проверава:

1) да ли испуштене отпадне воде и отпадне воде које се после пречишћавања испуштају у реципијент испуњавају услове у погледу граничних вредности утврђених у складу са чланом 93. став 2. овог закона;

2) да ли се ради заштите квалитета вода реципијента примењују забране из члана 97. тач. 1), 2), 4) и 6) овог закона;

3) да ли се обавеза испитивања отпадних вода врши у складу са чланом 99. овог закона.

Правно лице, предузетник и физичко лице дужно је да инспектору за заштиту животне средине омогући вршење надзора, да му без одлагања стави на увид и располагање потребну документацију и друге доказе и изјасни се о чињеницама које су од значаја за вршење надзора.

Мере које налаже водни инспектор

Члан 202.

У вршењу послова из члана 199. овог закона водни инспектор је овлашћен да:

1) забрани, односно обустави радове који се изводе супротно издатој водној сагласности, односно водној дозволи или без водне сагласности, односно водне дозволе;

2) забрани или ограничи коришћење вода, испуштање вода, експлоатацију речних наноса, односно коришћење објеката и постројења у случајевима утврђеним овим законом;

3) наложи уклањање дрвећа и жбунастог биља који расту или су засађени без водне сагласности;

4) наложи отклањање узрока загађења на водном објекту, водном земљишту или водном телу и довођење у првобитно стање;

5) наложи привремени престанак рада и обављање делатности правним лицима, ако утврди да се коришћење, односно испуштање вода не врши у складу са издатим водним актима;

6) наложи сађење дрвећа и жбунастог биља у случајевима утврђеним овим законом;

7) привремено одузме предмете којима је нарушен водни режим и о томе изда потврду;

8) прегледа пословне књиге обвезника плаћања накнада из овог закона, осим накнаде за загађивање вода, ради прикупљања података потребних за обрачун накнада;

9) изрекне новчану казну на лицу места (мандатну казну), када је то одређено овим законом;

10) подноси захтев за покретање прекршајног поступка, пријаву за привредни преступ и кривичну пријаву због повреде одредаба овог закона;

11) предузима друге мере и радње за које је овлашћен законом или другим прописом.

Мере из става 1. тач. 1) до 7) овог члана налажу се решењем водног инспектора.

Мере које налаже санитарни инспектор

Члан 203.

У вршењу послова из члана 200. овог закона санитарни инспектор је овлашћен да:

1) забрани коришћење воде која се користи за пиће и санитарно-хигијенске потребе и воде за купање, ако не постоји доказ овлашћене здравствене установе о извршеним лабораторијским анализама на здравствену исправност;

2) забрани коришћење воде која се користи за пиће и санитарно-хигијенске потребе и воде за купање, за коју је овлашћена здравствена установа, на основу извршених лабораторијских анализа, утврдила да је здравствено неисправна;

3) забрани коришћење воде која се користи за пиће и санитарно-хигијенске потребе и воде за купање, за коју је овлашћена здравствена установа, на основу извршених лабораторијских анализа, утврдила да је вода пут преноса изазивача заразне болести;

4) забрани употребу водног објекта за снабдевање водом за пиће, док се не отклоне санитарно-хигијенски недостаци који могу непосредно да утичу на здравствену исправност воде и здравље људи;

5) нареди отклањање санитарно хигијенских недостатака у водном објекту за снабдевање водом за пиће;

6) забрани коришћење постојећег објекта, односно обављање делатности која изазива или може да изазове загађење воде на изворишту, у зонама санитарне заштите, док се не отклоне уочени недостаци;

7) нареди прибављање решења о одређивању зона санитарне заштите изворишта за снабдевање водом;

8) поднесе захтев за покретање прекршајног поступка и пријаву за привредни преступ, у складу са овим законом;

9) предузима друге мере и радње за које је овлашћен овим законом и другим прописом.

Мере из става 1. тач. 1) до 7) овог члана налажу се решењем санитарног инспектора.

Мере које налаже инспектор за заштиту животне средине

Члан 204.

У вршењу послова из члана 201. овог закона инспектор за заштиту животне средине је овлашћен да:

1) забрани испуштање отпадних вода у случајевима прекорачења граничних вредности емисије прописаних чланом 93. став 2. овог закона;

2) забрани испуштање отпадних вода у случајевима предвиђеним чланом 97. тач. 1), 2), 4) и 6) овог закона;

3) наложи привремени престанак рада и обављање делатности правним лицима, предузетницима или физичким лицима када утврди да отпадне воде које испуштају садрже опасне и загађујуће материје у количинама већим од дозвољених, док се количине тих материја не смање испод дозвољених граница;

4) наложи испитивање квалитета вода у случајевима када постоји сумња да је дошло до прекорачења граничних вредности емисије;

5) прегледа пословне књиге и пословне просторије обвезника плаћања накнаде за загађивање воде из овог закона, ради прикупљања података потребних за обрачун накнада;

6) поднесе захтев за покретање прекршајног поступка и пријаву за привредни преступ, у складу са овим законом;

7) предузима друге мере и радње за које је овлашћен овим законом или прописом донетим на основу њега.

Мере из става 1. тач. 1) до 4) овог члана налажу се решењем инспектора за заштиту животне средине.

Налагање хитних мера од стране водног инспектора

Члан 205.

Водни инспектор може усмено наложити предузимање хитних мера ако је то потребно ради спречавања непосредне опасности по живот и здравље људи, биљног и животињског света и настанак веће материјалне штете, а посебно у случајевима:

1) непосредне опасности од рушења брана;

2) непосредне опасности од плављења.

На основу усменог налога о предузимању хитних мера из става 1. овог члана доставиће се странци решење, у року од 24 часа од усменог налога.

Против решења из става 2. овог члана може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана достављања решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

Налагање хитних мера од стране инспектора за заштиту животне средине

Члан 206.

Инспектор за заштиту животне средине може усмено наложити предузимање хитних мера ако је то потребно ради спречавања непосредне опасности по живот и здравље људи, биљног и животињског света и настанак веће материјалне штете, а посебно у случајевима:

1) опасности од загађивања вода;

2) ако је већ наступило загађење вода преко граничних вредности емисије.

На основу усменог налога о предузимању хитних мера из става 1. овог члана доставиће се странци решење, у року од 24 часа од усменог налога.

Решење и жалба на решење

Члан 207.

Ако водни инспектор, санитарни инспектор и инспектор за заштиту животне средине приликом вршења надзора, утврди да пропис није примењен или да је неправилно примењен, у року који не може бити дужи од 15 дана од дана извршеног надзора донеће решење о отклањању утврђене неправилности и одредиће рок за њено отклањање.

На решење инспектора из става 1. овог члана може се изјавити жалба министру, односно министру надлежном за послове здравља и министру надлежном за послове заштите животне средине, у року од 15 дана од дана достављања жалбе.

О жалби министар из става 2. овог члана одлучује у року од 30 дана од дана достављања жалбе.

Жалба не одлаже извршење решења.

Решење министра из става 3. овог члана је коначно у управном поступку и против тог решења може се покренути управни спор.

Узимање узорака воде

Члан 208.

По потреби, водни инспектор, односно инспектор за заштиту животне средине може организовати узимање узорака воде и отпадних вода, ради анализе и провере степена загађености вода, при чему трошкове анализе сноси правно или физичко лице од кога потиче загађење, ако анализе покажу да је дошло до одступања од прописаних стандарда о ефлуентима, односно до одступања у односу на класификацију вода из члана 111. овог закона.

По потреби, санитарни инспектор може организовати узимање узорака воде која се користи за пиће и санитарно-хигијенске потребе и воде за купање, ради њихове анализе и провере здравствене исправности, при чему трошкове анализе сноси правно или физичко лице које корисницима испоручује здравствено неисправну воду, ако анализе покажу да је дошло до одступања у односу на здравствену исправност воде прописану чланом 75. овог закона.

У противном, трошкове анализа сноси Министарство, министарство надлежно за послове заштите животне средине, односно министарство надлежно за послове здравља.

XI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Кривична дела

Неовлашћено пуњење и коришћење акумулације

Члан 209.

Ко без водне дозволе врши пуњење акумулације или користи воде из акумулације и тиме изазове опасност по живот или здравље људи или имовину, казниће се за кривично дело затвором од шест месеци до пет година.

Оштећења при експлоатацији речних наноса

Члан 210.

Ко експлоатацијом речног наноса из корита водотока оштети корито, обале и регулационе објекте, казниће се за кривично дело затвором од шест месеци до пет година или новчаном казном.

За кривично дело из става 1. овог члана учиниоцу ће се поред прописане казне одузети и предмет извршења кривичног дела.

2. Привредни преступи

Члан 211.

Новчаном казном од 500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако:

1) не предузме мере и радове за разбијање леда ради заштите од оштећења водних и других објеката у кориту и приобаљу (члан 59. став 2);

2) врши посебно коришћење вода супротно одредби члана 68. став 2. овог закона;

3) воду одређену за пиће користи супротно одредби члана 72. став 2. овог закона;

4) вода која се користи за пиће, за производњу и прераду хране и предмета опште употребе, санитарно-хигијенске потребе и купање не испуњава услове у погледу здравствене исправности из члана 75. став 1. овог закона;

5) користи водни објекат за снабдевање водом за пиће и санитарно-хигијенске потребе и његово непосредно окружење који не испуњава санитарно-хигијенске услове из члана 75. став 2. овог закона;

6) користи објекат, односно обавља делатност на начин којим се угрожава здравствена исправност воде на изворишту из члана 77. став 2. овог закона;

7) не прибави решење о одређивању зона санитарне заштите изворишта за снабдевање водом, у складу са чланом 77. овог закона;

8) приликом захвата вода из водотока, односно акумулација, низводно од захвата не обезбеди минимални одрживи проток (члан 81);

9) не предузме неку од радњи из члана 98. овог закона;

10) не предузме потребне мере из члана 99. овог закона;

11) изводи радове на изградњи нових или реконструкцији или уклањању постојећих водних објеката, или врши друге радове и послове без водне сагласности или противно издатој водној сагласности (члан 119. став 2);

12) право стечено на основу водне дозволе пренесе без сагласности органа који је издао водну дозволу (члан 125. став 1);

13) на водном земљишту гради објекте или предузме неку од радњи супротно забранама из члана 133. овог закона;

14) водне објекте којима управља не пренесе на надлежно јавно водопривредно предузеће (члан 219).

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

За привредни преступ из става 1. тачка 13) овог члана правном лицу, поред прописане казне обавезно ће се изрећи и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени у извршењу привредног преступа.

Одговорном лицу из става 2. овог члана може се за привредни преступ из става 1. тач. 1), 4) и 11) овог члана, поред прописане казне, изрећи и заштитна мера забране вршења одређених дужности.

3. Прекршаји

Прекршај правног лица

Члан 212.

Новчаном казном од 200.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) користи акумулационе и ретензионе басене супротно члану 56. став 1. овог закона;
- 2) не достави податке из члана 56. став 2. овог закона;
- 3) користи ерозионо подручје супротно забранама и не предузима радње из члана 62. став 2. овог закона;
- 4) не предузме радове и мере из члана 64. овог закона;
- 5) не поштује привремена ограничења права на посебно коришћење вода у случајевима предвиђеним у члану 69. овог закона;
- 6) користи воду супротно одредби члана 71. став 4. овог закона;
- 7) не заштити извориште и друге објекте од намерног или случајног загађења или других утицаја који могу неповољно деловати на издашност изворишта и на здравствену исправност воде (члан 73. став 2);
- 8) не врши испитивање квалитета воде, регистровање количина воде, не постави уређаје и не предузима мере за обезбеђење техничке исправности уређаја, о мерењима количине и квалитета воде не обавести надлежне органе (члан 74);
- 9) не врши мерење количине и испитивање квалитета воде и не доставља податке о томе надлежним органима (члан 78. ст. 2. и 7);
- 10) као извођач истражних радова поступи супротно одредбама члана 80. ст. 1. и 2. овог закона;
- 11) не опреми бунаре и бушотине са слободним истицањем воде уређајима за регулисање истицања воде и заштиту вода од загађивања (члан 80. став 3);
- 12) пројектовање и изградњу објеката и уређаја врши супротно одредби члана 85. овог закона;
- 13) врши узгој рибе супротно одредби члана 87. овог закона;
- 14) акумулације користи супротно одредбама члана 88. став 2. овог закона;
- 15) поступи супротно одредби члана 90. став 2. тачка 2) овог закона;
- 16) предузме неку од радњи из члана 97. овог закона;

17) не постави уређаје за мерење, не мери количине и не испитује квалитет отпадних вода и ако извештај о томе не достави надлежном јавном водопривредном предузећу (члан 99. став 1);

18) не мери количине и не испитује квалитет отпадних вода пре и после пречишћавања, не обезбеђује редовно функционисање уређаја за пречишћавање отпадних вода и не води дневник њиховог рада (члан 99. став 2);

19) не постави уређаје за преузимање отпадних минералних уља, уљних смеша, отпадних вода и других отпадних материја са пловних објеката (члан 102);

20) не користи нафтоводе и уређаје за прихватање, прераду и чување минералних уља у складу са чланом 103. овог закона;

21) као власник, односно корисник дела обале примети, а не пријави надлежном органу да је дошло до загађивања вода у водотоку, језеру или акумулацији (члан 104);

22) не прибави водне услове у складу са чланом 115. овог закона;

23) врши неку радњу без важеће водне дозволе или супротно водној дозволи (члан 122);

24) не поступи у складу са издатим водним налогом из члана 128. овог закона;

25) не достави податке за катастар о водним објектима које су изградили за сопствене потребе (члан 132. став 10);

26) не допусти коришћење неког од права из члана 134. овог закона;

27) не изврши неку од радњи из члана 135. овог закона;

28) не дозволи коришћење права службености из члана 137. овог закона;

29) не изврши отклањање штете у складу са чланом 139. овог закона;

30) водном инспектору, санитарном инспектору и инспектору за заштиту животне средине не омогући вршење надзора или му не пружи потребне податке (члан 199. став 2, члан 200. став 2. и члан 201. став 2);

31) не омогући водном инспектору, инспектору за заштиту животне средине преглед пословних књига и пословних просторија ради прикупљања елемената потребних за обрачун накнада (члан 202. став 1. тачка 8) и члан 204. став 1. тачка 5);

32) не поступи по решењу водног инспектора, санитарног инспектора и инспектора за заштиту животне средине (члан 202. став 2, члан 203. став 2. и члан 204. став 2).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана, водни инспектор може наплатити новчану казну на лицу места правном лицу у износу од 20.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана, водни инспектор може наплатити новчану казну на лицу места одговорном лицу у правном лицу у износу од 5.000 динара.

Одговорно лице у републичкој организацији надлежној за хидрометеоролошке послове или другом правном лицу казниће се за прекршај

новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара ако не врши систематско испитивање квалитета вода у водотоцима, у складу са годишњим програмом или ако не изврши неку обавезу из члана 109. овог закона.

Одговорно лице у органу надлежном за вођење евиденције о непокретностима и правима на њима, односно органу који обавља послове утврђивања и обрачуна висине накнаде за коришћење грађевинског земљишта у јединици локалне самоуправе казниће се за прекршај новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара ако не достави податке из члана 193. овог закона.

Прекршај предузетника

Члан 213.

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се предузетник ако учини неку од радњи из члана 211. став 1. тач. 12) и 13) овог закона.

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако учини неку од радњи из члана 212. став 1. тач. 1), 5), 6), 8), 10), 11), 12) 13), 14), 15), 16), 21), 22), 23), 24), 25), 26), 27), 28), 29), 30), 31) и 32) овог закона.

За прекршаје из става 2. овог члана, водни инспектор може наплатити новчану казну на лицу места предузетнику у износу од 20.000 динара.

Прекршај физичког лица

Члан 214.

Новачном казном од 20.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако учини неку од радњи из члана 211. став 1. тач. 12) и 13) овог закона.

Новачном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако учини радње из члана 212. став 1. тач. 3), 6), 14), 16), 21), 25), 26), 27), 28), 29) и 30) овог закона.

За прекршаје из става 2. овог члана, водни инспектор може наплатити новчану казну на лицу места у износу од 5.000 динара.

Неиспуњавање обавеза од стране водног инспектора, санитарног инспектора и инспектора за заштиту животне средине

Члан 215.

Новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај водни инспектор, односно инспектор за заштиту животне средине ако не достави странки решење у писменом облику у року из члана 205. став 2. и члана 206. став 2. овог закона.

Новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај водни инспектор, санитарни инспектор и инспектор за заштиту животне средине ако приликом вршења надзора утврди да пропис није примењен или да је неправилно примењен, а не донесе решење о отклањању утврђених неправилности у року из члана 207. став 1. овог закона.

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Усклађивање пословања јавних водопривредних предузећа

Члан 216.

Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе”, Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине” и Јавно водопривредно предузеће „Београдводе”, дужна су да своје пословање и општа акта ускладе са одредбама овог закона у року од шест месеци, од дана ступања на снагу овог закона.

Предузећа из става 1. овог члана дужна су да у року од две године од дана ступања на снагу овог закона успоставе водни информациони систем и водне катастре.

Рок за прибављање лиценце

Члан 217.

Правно лице из члана 112. овог закона дужно је да, у року од три године од дана ступања на снагу овог закона, прибави лиценцу.

Усклађивање са планом управљања водама

Члан 218.

Власник, односно корисник изграђених водних објеката и постројења дужан је да начин коришћења тих објеката и постројења усклади са планом управљања водама на водном подручју, у року од годину дана од дана доношења тог плана.

Ако се начин коришћења објеката и постројења не усклади са планом управљања водама у року из става 1. овог члана, Министарство ће, на предлог надлежног јавног водопривредног предузећа, забранити коришћење тих објеката и постројења док се не изврши усклађивање њиховог рада са планом управљања водама.

Рок за пренос водних објеката на јавна водопривредна предузећа

Члан 219.

Правно лице које управља водним објектима из члана 23. ст. 1. и 2. овог закона дужно је да, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, пренесе на управљање те водне објекте на Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе” ако се ти водни објекти налазе на територији Републике Србије ван територије Аутономне покрајине Војводине и територије града Београда, односно на Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине” ако се водни објекти налазе на територији Аутономне покрајине Војводине, односно на Јавно водопривредно предузеће „Београдводе” ако се водни објекти налазе на територији града Београда.

Јавна водопривредна предузећа из става 1. овог члана дужна су да преузму на управљање водне објекте из става 1. овог члана, као и права и обавезе настале услед изградње, коришћења и одржавања тих објеката.

Поступање по поднетим захтевима за издавање водне сагласности и водне дозволе

Члан 220.

Захтеви за издавање водних сагласности и водних дозвола поднети до дана ступања на снагу овог закона решаваће се у складу са прописима који су били на снази у време њиховог подношења.

Рок за доношење аката од стране Владе

Члан 221.

Акти које Влада доноси на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од шест месеци, а најкасније у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Рок за доношење планова и програма

Члан 222.

Акти које доноси Влада, надлежни орган аутономне покрајине за територију аутономне покрајине, односно надлежни орган Града на основу овлашћења из овог закона, и то:

- 1) план управљања водама за водна подручја из члана 27. став 1. овог закона и програм мера из члана 40. овог закона донеће се до 2012. године;
- 2) планови управљања ризицима од поплава из члана 49. овог закона донеће се до 2017. године.

Рок за утврђивање граница подсливова и мелиорационих подручја

Члан 223.

Министарство, а на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине одредиће границе подсливова из члана 26. ст. 1. и 2. овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Министарство, на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, а на територији града Београда надлежни орган града, одредиће мелиорациона подручја и његове границе из члана 28. овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Рок за утврђивање граница водног земљишта

Члан 224.

Министарство, на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, а на територији града Београда надлежни орган Града, на основу овлашћења из овог закона, одредиће границе водног земљишта вода I реда, у року од пет година од дана ступања на снагу овог закона.

Рок за доношење подзаконских аката које доноси министар

Члан 225.

Акти које доноси министар на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од шест месеци, а најкасније у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Примена подзаконских аката

Члан 226.

Подзаконски прописи који су донети до дана ступања на снагу овог закона примењиваће се до доношења прописа у складу са овим законом, осим одредаба тих прописа које нису у складу са овим законом.

Престанак важења ранијег закона

Члан 227.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о водама („Службени гласник РС”, бр. 46/91, 53/93-др.закон, 67/93-др.закон, 48/94-др.закон, 54/96 и 101/05-др.закон), осим одредаба чл. 81. до 96.

Одредбе чл. 99. до 107. Закона престају да важе 1. јануара 2011. године.

Ступање на снагу закона

Члан 228.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба чл. 150. до 195. овог закона које ступају на снагу 1. јануара 2011. године.